

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านหนองคู

ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านหนองคู

ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

สำหรับเด็ก อายุ ๓-๖ ปี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วยมติที่ประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วาระพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการจัดทำหลักสูตรใหม่ให้เหมาะสมกับพัฒนาการและสามารถของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย ครอบคลุม ความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน และให้มีการประกาศใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ หลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัย ๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านหนองคูสมใจพร้อมใช้ จึงได้ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ซึ่งจะเริ่มใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี ฉบับนี้ จัดขึ้นสำหรับผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ อบรมเลี้ยงดูในสถานศึกษา ได้มีความรู้ความเข้าใจในพัฒนา เด็ก สามารถนำปรัชญาการศึกษาปฐมวัย และหลักการของหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติ บรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรที่ต้องการให้เด็กอายุ ๔-๖ ปี ได้พัฒนาทุกด้านอย่างสมดุล ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทยด้านสติปัญญา

เด็กอายุ ๔-๖ ปี เป็นวัยที่ร่างกายและสมองของเด็กกำลังเติบโต เด็กต้องการความรักเอาใจใส่ดูแล อย่างใกล้ชิด เด็กวัยนี้มีโอกาสเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้สำรวจ เล่น ทดลองค้นพบด้วยตนเอง ได้มีโอกาสคิดแก้ปัญหา เลือก ตัดสินใจ ใช้ภาษาสื่อความหมาย คิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมี ความสุข ผู้ที่รับผิดชอบจึงมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพ ส่งเสริมให้เด็กสังเกต สำรวจ สร้างสรรค์ และยิ่งเด็กมีความกระตือรือร้นยิ่งทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ผู้รับผิดชอบ จึงต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่เด็กวัยนี้เป็นพิเศษ เพราะจะเป็นพื้นฐานที่ช่วย เตรียมพร้อมให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตของเด็กต่อไป หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สู่การนำไปใช้ต่อไป ทางโรงเรียนมุ่งเน้นการดำเนินงาน ตามหลักการสำคัญ ๕ ประการ

๑. หลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยคำนึงถึงพัฒนาการตามวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม
๒. หลักพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมและสมดุลทุกด้าน ผ่านการเล่นที่มีความหมาย ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถ สอดคล้องกับพัฒนาการและมีเวลาพักผ่อนเพียงพอ
๓. หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือก คิด ตัดสินใจ และลงมือทำใน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย
๔. หลักการบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ของตนเอง รวมถึงวัฒนธรรมอื่นๆ อย่างมีความหมาย
๕. หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

โรงเรียนบ้านหนองคู มุ่งมั่นที่จะเป็นสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างพื้นฐานที่มั่นคงใน การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านหนองคู	ด
วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านหนองคู	ด
พันธกิจ	๒
เป้าหมาย	๒
จุดหมาย	๒
ความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย	๑๒
ความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี	๑๓
การจัดเวลาเรียน	๒๐
สาระการเรียนรู้	๒๑
วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี	๒๙
การจัดประสบการณ์	๓๒
การจัดสภาพแวดล้อม สื่อแหล่งเรียนรู้	๓๕
การประเมินความสามารถผู้เรียน	๔๓
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๔๕
การเชื่อมต่อของการศึกษา	๔๒
ภาคผนวก	๔๔

๑. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ เป็นการพัฒนาเด็กอายุ ๓- ๖ ปี บริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ และทักษะชีวิต ผ่านการเล่น การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และการลงมือปฏิบัติที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านหนองคู

โรงเรียนบ้านหนองคู จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความเข้าใจ ส่งเสริมการใช้สื่อ เทคโนโลยี และกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้เต็มศักยภาพ เน้นความร่วมมือจากครอบครัวและชุมชน ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างปลอดภัย และพัฒนาเด็กโดยองค์รวม มีวินัย มีทักษะชีวิตโดยครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็กเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี

๒. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย

วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้มีพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกายด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา อย่างมีคุณภาพ สมวัย และเต็มตามศักยภาพ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นคนดีมีวินัย และรักความเป็นไทย ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมกับวัย ด้วยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

วิสัยทัศน์การศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านหนองคู

ภายในปี ๒๕๗๐ โรงเรียนบ้านหนองคู มุ่งพัฒนาเด็กอายุ ๔ - ๖ ปีทุกคน ให้มีการพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข มีวินัย มีทักษะชีวิต ภาคภูมิใจในความเป็นไทยและการเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมพร้อมทั้งมีความสามารถในการใช้สื่อ เทคโนโลยีเหมาะสมกับวัย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างเหมาะสมตามบริบทของตน ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านอย่างสมดุล ตามวิถีใหม่ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข

พันธกิจของสถานศึกษา

๑. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะผู้เรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและบริบทโรงเรียน พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการและความสามารถทั้ง ๔ ด้าน อย่างสมวัย และเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น มีวินัย สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่น และการลงมือปฏิบัติที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย
๓. สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะผู้เรียนด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ และส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็ก โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาเด็กปฐมวัย
๕. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าหมายของสถานศึกษา

๑. เด็กปฐมวัยทุกคน มีพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา อย่างสมวัยและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก
๓. ครูทุกคนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดประสบการณ์ปฐมวัยอย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของสถานศึกษา
๔. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
๕. มีเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย ด้วยวิธีการที่หลากหลายและมีความต่อเนื่องในทิศทางเดียวกับสถานศึกษา

๓. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการและความสามารถสมวัย เต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง ปลอดภัย และมีสุขภาวะทางกายที่ดี
๒. สุขภาพจิตดีและมีความสุข มีสุนทรียภาพ มีสัมพันธภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
๓. มีทักษะชีวิตและการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยในตนเอง รักความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและการศึกษาที่มีคุณภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับผู้สอน และเด็กกับพ่อแม่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูการพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาด้านตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม สมวัย มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี กำหนดหลักการดังนี้

๑. **หลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา** โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงพัฒนาการตามวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม

๒. **หลักพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้** โดยเน้นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมและสมดุลทุกด้านผ่านการเล่นอย่างมีความหมายด้วยวิธีการเหมาะสมกับวัยและความสามารถ สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง และการพักผ่อนเพียงพอ

๓. **หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก** โดยเน้นการจัดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสเด็กได้เลือก คิด ตัดสินใจ และลงมือทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย มีทักษะชีวิต และเรียนรู้อย่างมีความสุข

๔. **หลักการบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม** โดยตระหนักในบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก ให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง รวมถึงวัฒนธรรมอื่นๆ ที่ใกล้ชิดอย่างมีความหมาย

๕. **หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน** โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

หลักการและแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี จัดทำขึ้นโดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัยและหลักการบนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากลและความเป็นไทยครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ตามวัยอย่างเป็นองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย โดยนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง การเรียนรู้อย่างมีความสุขการตระหนักถึงบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างและพัฒนาเด็กทุกคนให้มีความสามารถตามวัยที่สำคัญ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป ทั้งนี้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปีกำหนดหลักการที่พัฒนาขึ้นมาจากแนวคิด ดังนี้

๑.หลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงพัฒนาการตามวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม พัฒนาขึ้นจากแนวคิดดังนี้

๑.๑ แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก พัฒนาการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ พัฒนาการของเด็กจะมีลำดับขั้นตอนในลักษณะเดียวกันตามวัยของเด็ก แต่อัตราการเจริญเติบโตและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ของเด็กแต่ละคนอาจแตกต่างกันได้ โดยในขั้นตอนแรก ๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ซึ่งพัฒนาการแต่ละด้านมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันรวมทั้งส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน

พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กในแต่ละด้าน อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกาย อธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก มีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน ทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม ระบุว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีเคารพผู้อื่นซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นพลเมืองและทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะ และความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กจึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็กสามารถอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษา และจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคลเพื่อส่งเสริม เฝ้าระวัง ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาให้เด็กมีพัฒนาการเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการและมีพัฒนาการสมวัย

๑.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการคำนึงถึงสิทธิเด็ก การสร้างคุณค่า และสุขภาวะให้แก่เด็กปฐมวัยทุกคน เด็กควรได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันทุกคน โดยมีสิทธิในการอยู่รอด สิทธิได้รับการคุ้มครอง สิทธิในด้านพัฒนาการ และสิทธิการมีส่วนร่วมตามที่กฎหมายระบุไว้เด็กแต่ละคนมีคุณค่าในตนเองและควรสร้างคุณค่าและคุณภาพชีวิตให้เกิดขึ้นกับเด็กจากการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาที่มีคุณภาพพร้อมกับการส่งเสริมความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ด้วยการได้รับโภชนาการที่ดีการดูแลสุขภาพนิสัยและสุขภาพอนามัยการมีโอกาสปักผ่อนอย่างเพียงพอ การมีโอกาสดำเนินการปกป้องคุ้มครองจากการเจ็บป่วยและบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ตลอดจนการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย และถูกสุขอนามัย ทั้งนี้เด็กปฐมวัยที่เป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะควรได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาอย่างเหมาะสมเช่นกัน

๑.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูควบคู่การให้การศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กบนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา หรือการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติพัฒนาการ และความสามารถเด็กแต่ละคนอย่างมีคุณภาพ ครบทุกด้าน การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยหมายรวมถึง การดูแลเอาใจใส่เด็กด้วยความรัก ความอบอุ่น การดูแลสุขภาพ โภชนาการ และความปลอดภัย

และการอบรมกล่อมเกล่าให้เด็กมีจิตใจดี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม และมีทักษะชีวิต การดูแลที่ตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจของเด็กมุ่งให้เด็กมีร่างกายเติบโตแข็งแรง มีสุขภาพดี อารมณ์ร่าเริง แจ่มใส มีความประพฤติดีมีวินัย รู้จักควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การอบรมเลี้ยงดูที่มีผลดีต่อการพัฒนาการและความสามารถของเด็กนั้น ผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็กจะต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีปฏิสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อเด็ก ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและใช้การสร้างวินัยเชิงบวกและใช้เหตุผลในการอบรมปณิธาน ซึ่งจะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีเป้าหมายชีวิต มีวินัยในตนเอง มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อผู้อื่น สามารถจัดการกับความเครียดและปัญหาต่าง ๆ ได้ การอบรมเลี้ยงดูจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่ครอบคลุมและสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องปฏิบัติอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกัน

สำหรับการให้การศึกษาเด็กในช่วงปฐมวัยนั้น เป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากการลงมือปฏิบัติ และการได้รับประสบการณ์ตรง มีการกำหนดจุดมุ่งหมายและการวางแผนในการจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมทั้งรายบุคคล กลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาโดยคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญและพัฒนาเด็กแต่ละคนอย่างเต็มศักยภาพ

๒. หลักพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมและสมดุลทุกด้าน ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายด้วยวิธีการเหมาะสมกับวัยและความสามารถ สอดคล้องกับการพัฒนาสมองและมีการพักผ่อนเพียงพอ พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม และการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ
 การพัฒนาเด็กโดยองค์รวม เป็นการคำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้านในการดูแล พัฒนา และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กต้องไม่เน้นที่ด้านใดด้านหนึ่ง จนละเลยด้านอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละด้านของพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ต้องการการส่งเสริมให้เด็กเจริญเติบโต และมีพัฒนาการสมวัยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการเป็นแนวทางที่สำคัญในการปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรู้ความเข้าใจที่ประกอบด้วย **ความเหมาะสมกับวัยหรืออายุของเด็ก** ว่าพัฒนาการในช่วงวัยนั้น ๆ ของเด็กเป็นอย่างไร ต้องการการส่งเสริมอย่างไร การมีความรู้เรื่องพัฒนาการและความสามารถตามช่วงวัย จะทำให้สามารถทำนายพัฒนาการและความสามารถในลำดับต่อไปได้และสามารถวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ความสามารถ และช่วยเหลือเด็กได้อย่างเหมาะสม **สำหรับความเหมาะสมของเด็กแต่ละคน** เป็นการคำนึงถึงเด็กเป็นรายบุคคลที่มีความชอบความสนใจ ความสามารถ และความถนัดที่แตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและความเหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก ครอบครัว และชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่มีความหมาย ซึ่งความรู้ความเข้าใจดังกล่าวสามารถใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกที่เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข การสร้างกลุ่มการเรียนรู้ร่วมกัน การประเมินความสามารถผู้เรียน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกับผู้ปกครองและชุมชน

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง สมองของเด็กเป็นสมองที่สร้างสรรค์และมีการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นสัมพันธ์กับอารมณ์ สมองเป็นอวัยวะที่สำคัญมากที่สุด และมีการพัฒนาตั้งแต่ออยู่ในครรภ์มารดา โดยในช่วงนี้เซลล์สมองจะมีการพัฒนาเชื่อมต่อและทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงานพื้นฐานของร่างกาย สำหรับในช่วงแรกเกิดถึงอายุ ๓ ปี จะเป็นช่วงที่เซลล์สมองเจริญเติบโตและขยายเครือข่ายใยสมองอย่างรวดเร็ว โดยปัจจัยในการพัฒนาของสมองประกอบด้วย พันธุกรรม โภชนาการและสิ่งแวดล้อม สมองจะมีการพัฒนาที่สำคัญในการควบคุมและมีผลต่อการเรียนรู้ ความคิด จินตนาการความฉลาด และพัฒนาการทุกด้าน การพัฒนาสมองทำให้เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วกว่าวัยใด สำหรับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โครงสร้างและการทำงานของสมองที่มีการพัฒนาอย่างเป็นลำดับขั้นตามช่วงวัยและความยืดหยุ่น ทำให้การพัฒนาสมองเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิต การเชื่อมโยงต่อกันของเซลล์สมองที่เป็นเครือข่ายซับซ้อนและหนาแน่นจะเกิดขึ้นก่อนอายุ ๕ ปี ซึ่งเมื่อเซลล์สมองและจุดเชื่อมต่อเหล่านี้ได้รับการกระตุ้นมากขึ้นเท่าใด ยิ่งทำให้สมองมีความสามารถในการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและจดจำได้มากขึ้น แต่หากไม่ได้รับการกระตุ้นจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับอย่างหลากหลายจะไม่เกิดการเชื่อมต่อโดยการกระตุ้นจุดเชื่อมต่อเหล่านั้นเกิดจากการที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำและปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางสมองเป็นการเรียนรู้จากของจริงไปหาสัญลักษณ์ จากง่ายไปหายาก จากรูปธรรมไปสู่นามธรรมโดยคำนึงถึงความสามารถตามวัยและพัฒนาการ อย่างไรก็ตาม เมื่อสมองเจริญเติบโตในช่วงวัยต่าง ๆ และเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาที่ต่างกัน จะเห็นว่าการเรียนรู้และทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดในช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า “หน้าต่างโอกาสของการเรียนรู้” ซึ่งเมื่อผ่านช่วงเวลานั้นในแต่ละช่วงวัยถ้าสมองไม่ได้รับการกระตุ้นหรือได้รับประสบการณ์ที่เหมาะสม โอกาสที่จะฝึกอาจยากหรือทำไม่ได้เลย ผู้ใหญ่ที่เลี้ยงดูเด็กเป็นคนที่สำคัญที่จะต้องคอยสังเกต และใช้โอกาสนี้ช่วยให้เด็กก้าวไปสู่ความสามารถเฉพาะด้านในแต่ละช่วงวัย

หน้าต่างโอกาสของการเรียนรู้เป็นช่วงโอกาสที่สำคัญในการพัฒนาสมอง ซึ่งเป็นกระบวนการทางความคิดของสมองส่วนหน้าทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการคิด ความรู้สึก และการกระทำ โดยสมองส่วนนี้กำลังพัฒนามากที่สุด เป็นช่วงของการพัฒนาความสามารถในการคิด การจัดระเบียบตนเอง ซึ่งส่งผลต่อการยับยั้งชั่งใจ การคิดไตร่ตรอง การควบคุมอารมณ์ การยืดหยุ่นทางความคิด การใส่ใจจดจ่อ การวางแผนการตั้งเป้าหมาย ความมุ่งมั่น การจดจำ การเรียกใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดลำดับความสำคัญของเรื่องต่าง ๆ และ การลงมือทำอย่างเป็นขั้นตอนจนสำเร็จ การพัฒนาสมองจึงเป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนในชีวิตประจำวันของเด็กผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ หลากหลายที่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ลงมือทำ เพื่อให้เกิดความพร้อมและมีทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในอนาคต

นอกจากนี้สมองยังเป็นอวัยวะสำคัญสำหรับการเรียนรู้ภาษาและการสื่อสาร การเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กจะเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติจากการปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูในชีวิตประจำวันและสถานการณ์รอบตัว สมองมีตำแหน่งรับรู้ต่าง ๆ กัน ได้แก่ส่วนรับภาพ ส่วนรับเสียง ส่วนรับสัมผัสและรับรู้การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย สมองส่วนต่าง ๆ เหล่านี้พัฒนาขึ้นมาได้ช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับการกระตุ้นของสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยสมองเด็กมีความจำผ่านการฟัง ต้องการรับรู้ข้อมูลเสียงพร้อมเห็นภาพ เริ่มรู้จักเสียงที่เหมือนและแตกต่าง และสามารถเรียนรู้จังหวะของคำได้จากการฟังซ้ำ ๆ สมองของเด็กที่เข้าใจเกี่ยวกับภาพ เสียง และสัมผัสแบบ

ต่างๆ มีความสำคัญมาก เพราะข้อมูลจากภาพ เสียง และสัมผัสเหล่านี้จะก่อรูปขึ้นเป็นเรื่องราวที่จะรับรู้และเข้าใจซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ได้ในที่สุด สมองส่วนหนานั้นมีหน้าที่คิด ตัดสินใจ เชื่อมโยงการรับรู้ไปสู่การกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอน สมองเด็กที่สามารถเรียนรู้ภาษาได้ดีต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมของภาษาที่เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมจึงจะเรียนรู้ได้ดี

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นและการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นเป็นกิจกรรมการแสดงออกของเด็กอย่างอิสระตามความต้องการ และจินตนาการสร้างสรรค์ของตนเอง เป็นการสะท้อนพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในชีวิตประจำวัน จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ บุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว การเล่นทำให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลาย และส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาของเด็ก การเล่นของเด็กปฐมวัยจัดเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งการเล่นอย่างมีความหมายเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานที่ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ขณะที่เด็กเล่นจะเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันด้วย จากการเล่นเด็กจะมีโอกาสเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้ใช้ประสาทสัมผัสและการรับรู้ ผ่อนคลายอารมณ์และแสดงออกถึงตนเอง ได้เรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เด็กจะรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต มีโอกาสสำรวจ ทดลอง คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและค้นพบด้วยตนเองการเล่นช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อม บุคคลรอบตัว และส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาก้าวหน้าไปตามวัยอย่างเหมาะสมและสมดุล

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องตลอดเวลาจากการเล่นและประสบการณ์ตรงในวิถีชีวิตประจำวันผ่านการลงมือปฏิบัติ การใช้ประสาทสัมผัสในการสำรวจ การปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการถ่ายทอดจากผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้มากกว่า ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิด จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ทักษะภาษา ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ทักษะพื้นฐานที่สำคัญและความสามารถในการด้านต่าง ๆ ตลอดจนเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง บุคคล สิ่งต่าง ๆ และสถานการณ์รอบตัว การเรียนรู้ควรยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเลือกตามความสนใจ ลงมือกระทำผ่านสื่ออุปกรณ์และของเล่นที่ตอบสนองการเรียนรู้ เปิดกว้างและมีความยืดหยุ่น โดยการเรียนรู้ของเด็กส่วนใหญ่ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการลงมือทดลอง ถูก การได้สัมผัสกระทำ และการกระทำซ้ำ ๆ ที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการและความสามารถทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ซึ่งเด็กจะมีความสนใจ อยากรู้ อยากเห็น เกิดการค้นพบและการแก้ปัญหา ความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สำหรับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยนั้น เกิดจากการที่ผู้ใหญ่เป็นผู้สนับสนุนวิธีการการเรียนรู้และความพยายามของเด็ก ๆ ในการเรียนรู้ จากการกำหนดจุดมุ่งหมายรวมทั้งการสร้างความท้าทายและส่งเสริมเด็ก ๆ ในการขยายขีดความสามารถของตน และให้คำแนะนำแก่เด็กในการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กสามารถใช้ในบริบทของการเล่นและกิจกรรมที่มีโครงสร้างตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ มีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กวัยนี้กำลังอยู่ในช่วงพัฒนาทักษะความสามารถด้านสังคมและอารมณ์ในระดับที่สูงขึ้นการ

เรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่อาศัยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างเจตคติที่ดีและพฤติกรรมเชิงบวก อีกทั้งยังสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาทางพฤติกรรมของเด็กได้อีกด้วย การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์เป็นประเด็นที่การศึกษายุคใหม่ให้ความสำคัญนอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ

การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ประกอบด้วย การตระหนักรู้ในตนเอง ซึ่งเป็นการทำความรู้จักและเข้าใจตนเองรวมถึงผู้อื่นในด้านความคิด อารมณ์และความรู้สึกได้อย่างถูกต้อง ทำให้การปฏิบัติต่อผู้อื่นได้อย่างสุภาพ การจัดการตนเองเป็นการจัดการอารมณ์เชิงลบของตนเอง และแสดงออกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ทักษะสัมพันธ์ภาพเป็นการทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง และการตัดสินใจอย่างรับผิดชอบเป็นการทำความเข้าใจปัญหา แก้ไขปัญหาด้วยการคำนึงถึงความปลอดภัย และประเมินผลของการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล จึงเป็นทักษะที่จำเป็นต่อเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

๓. หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก โดยเน้นการจัดกิจกรรมบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสเด็กได้เลือก คิด ตัดสินใจ และลงมือทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย มีทักษะชีวิต และเรียนรู้อย่างมีความสุข พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

๓.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้ผ่านการเล่น และการทำกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กในวัยนี้ เป็นการวางแผนโดยบูรณาการทั้งวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ภาษา ดนตรีและการเคลื่อนไหว คุณธรรมจริยธรรม สุขภาพอนามัย และศาสตร์อื่น ๆ โดยไม่แบ่งเป็นรายวิชา แต่จะมีการผสมผสานความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติของแต่ละศาสตร์ในการจัดประสบการณ์ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่น ๆ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติเหมาะสมตามวัยของเด็ก เพื่อพัฒนาความสามารถทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยจัดประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการผ่านสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยประสบการณ์สำคัญด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์จิตใจและสังคม ความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยออกแบบการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่ทำให้เกิดความหลากหลาย และสาระที่ควรเรียนรู้ ได้แก่ ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่แวดล้อมตัวเด็กธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ภายใต้สาระการเรียนรู้ทั้งประสบการณ์สำคัญ ที่มีการเชื่อมโยงกับพัฒนาการ และความสามารถของเด็กและสาระที่ควรเรียนรู้และความสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยมีรูปแบบการจัดประสบการณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษาทั้งนี้ประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กจะจัดขึ้นโดยคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กที่เรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ การสำรวจ การทดลอง การสร้างชิ้นงานที่สร้างสรรค์ และการเห็นแบบอย่างที่ดี การจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างหลากหลายจะช่วยตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมความชอบ ความสนใจและความถนัด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างรอบด้าน พัฒนาทักษะชีวิตและ ทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติพัฒนาการ และความสามารถตามวัยของเด็กที่มีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า **“หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ”** ดังนั้น เป็นหน้าที่ของ

ผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้

๓.๒ แนวคิดเกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างประสบการณ์ การพัฒนาความเข้าใจในแนวคิดและความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ นั้น สามารถนำสื่อ เทคโนโลยีและการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มาสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ โดยเป็นตัวกลางและเครื่องมือเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ สื่อสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นสามารถเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ของเล่น ตลอดจนเทคนิควิธีการที่กำหนดไว้ได้อย่างง่ายและรวดเร็ว ทำให้สิ่งที่เป็นามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรม เกิดการเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง การใช้สื่อการเรียนรู้ต้องปลอดภัยต่อตัวเด็กและเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจ ความชอบและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ควรมีสื่อที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรมสื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น และสื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ให้ครบทุกด้าน ทั้งนี้สื่อต้องเอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และส่งเสริมการลงมือปฏิบัติจริงของเด็ก โดยการจัดสื่อสำหรับเด็กปฐมวัยต้องเริ่มต้นจากสื่อของจริง ของจำลอง (๓ มิติ) ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง (๒ มิติ) และสัญลักษณ์จากรูปธรรมไปสู่นามธรรมตามลำดับ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อการตอบสนองความต้องการและการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีสำหรับเด็กปฐมวัยสามารถเป็นอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ของเล่นเด็ก และวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต้องเป็นการเลือกใช้อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยเครื่องมือประเภทดิจิทัลและอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็สิ่งที่ไม่เหมาะสมต่อการใช้กับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี สำหรับเด็กอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไปควรใช้กับเด็กอย่างมีจุดมุ่งหมาย และใช้เป็นสื่อปฏิสัมพันธ์ จำกัดช่วงเวลาในการใช้ และมีข้อตกลงในการใช้อย่างเหมาะสมกับวัย โดยใช้เป็นทางเลือกไม่บังคับ ใช้ และใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสื่อหลัก

ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและทางจิตภาพ โดยเป็นการจัดสื่อที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กพร้อมด้วยการจัดตารางเวลาที่เหมาะสมในแต่ละวัน รวมทั้งการส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้โดยมุ่งให้ผู้ใหญ่ และเด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเด็กทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และตอบสนองความต้องการรายบุคคล

๓.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสอดคล้องสัมพันธ์กับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมประจำวันโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก สำหรับการส่งเสริมความก้าวหน้าและช่วยเหลือสนับสนุนเมื่อพบเด็กล่าช้าหรือมีปัญหาที่เกิดจากพัฒนาการและการเรียนรู้ **ไม่ใช่การตัดสินผลการศึกษาและไม่ใช้แบบทดสอบในการประเมิน** เป็นการประเมินตามสภาพจริงที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินที่หลากหลายอย่างมีจุดมุ่งหมาย เหมาะสมกับศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาการตามวัยของเด็ก ตลอดจนรูปแบบการเรียนรู้ประสบการณ์ที่เด็กได้รับและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กที่มีการเก็บข้อมูลอย่างรอบด้าน โดยใช้เรื่องราวเหตุการณ์ กิจกรรมตามสภาพจริงหรือคล้ายจริงใน

ชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กมีโอกาสแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติกิจกรรม หรือการสร้างงานที่เป็นผลผลิตเพื่อเป็นการสะท้อนภาพที่แท้จริง มีการนำเสนอหลักฐานในการประเมินที่ น่าเชื่อถือในรูปแบบที่เหมาะสม และสื่อสารผลการประเมินให้แก่ครอบครัว รวมทั้ง ผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในการ พัฒนาเด็ก โดยสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมิน ความสามารถผู้เรียนจะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรม ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้ เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินคุณภาพและ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

๔. หลักการบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม โดยตระหนักในบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่ แวดล้อมเด็ก ให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง รวมถึงวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ใกล้ชิดอย่างมี ความหมาย พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นไทย และความหลากหลายการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ส่งผลต่อวิถีชีวิตและการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมเด็กสู่นาคต อย่างไรก็ตาม เด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่จะได้รับอิทธิพลจากการ ปฏิบัติแบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษแล้วยังได้รับอิทธิพลจาก ประสบการณ์ ค่านิยม และความเชื่อของบุคคลในครอบครัวและชุมชนของแต่ละที่ด้วยโดยบริบททางสังคมและ วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมรอบตัวเด็กมีอิทธิพลต่อพัฒนาการความสามารถและการเรียนรู้ตลอดจน การพัฒนาศักยภาพของแต่ละคน ผู้สอนควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้และดำเนินชีวิตอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่าง จากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงาน ร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงความเป็นไทยที่มีมรดกทาง วัฒนธรรมทั้งในด้านภาษา มารยาท คุณธรรม จริยธรรมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่งดงาม และที่สำคัญคือหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นหลักคิดในการดำเนินชีวิต ที่เน้นความพอประมาณ มีเหตุผลมีภูมิคุ้มกัน การ ใช้ความรู้ควบคู่คุณธรรม โดยในการจัดการศึกษาต้องมีการคำนึงถึงทั้งด้านเชื้อชาติศาสนา เศรษฐฐานะ เพศ วัย ความต้องการพิเศษที่เป็น ความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสามารถพัฒนาให้เด็กมีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ในแนวคิดและความหลากหลายเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และรอบด้าน โดยผู้สอนและสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอัต ลักษณะ การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง และการจัดกิจกรรมและโครงการที่สร้างความ เชื่อมโยงกับสังคมวัฒนธรรม ความเป็นไทยและความหลากหลาย

๕. หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน โดยสร้างความรู้ ความเข้าใจและ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน พัฒนาจากแนวคิด ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและชุมชน การพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก การมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและชุมชน เพื่อพัฒนาเด็กร่วมกันโดยการดูแลพัฒนาและการจัด

การศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยนั้น ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจและการส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย ซึ่งครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ของเด็ก และ พ่อแม่เป็นครูคนแรกและเป็นครูที่จะอยู่กับเด็กไปตลอดชีวิต โดยสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจะเป็นส่วนสำคัญที่ดูแลและพัฒนาเด็กซึ่งไม่เพียงแต่การทำงานกับเด็กเท่านั้น แต่ยังต้องมีการทำงานกับครอบครัวและชุมชนที่มีรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาเด็กร่วมกัน ทั้งในการจัดโปรแกรมการให้การศึกษาพ่อแม่ผู้ปกครอง และการจัดอบรมพ่อแม่ผู้ปกครองในการดูแลและพัฒนาเด็ก การมีโปรแกรมในการช่วยเหลือครอบครัวและเด็กในด้านสุขภาพอนามัยโภชนาการ และการส่งเสริมพัฒนาการรวมทั้งด้านอื่น ๆ การเยี่ยมบ้านเด็กโดยเฉพาะช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กในการเปลี่ยนระดับชั้นหรือเข้าสู่สถานศึกษา การสื่อสารกับผู้ปกครองในช่องทางต่าง ๆ ที่เหมาะสม การขออาสาสมัครจากผู้ปกครองที่มีความสามารถหลากหลาย มีเวลา หรือต้องการช่วยเหลือสนับสนุนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการดูแล และพัฒนาเด็กของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านที่เชื่อมต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการดูแลและพัฒนาเด็ก การสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยประสานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การให้บริการ และสนับสนุนการดูแลพัฒนา ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ของเด็กโดยการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความไว้วางใจ ความเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งการร่วมรับผิดชอบสำหรับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

โดยสรุป จากแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี ที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กที่มีความสัมพันธ์และพัฒนาต่อเนื่องเป็นขั้นตอนไปพร้อมกันทุกด้านแนวคิดเกี่ยวกับการคำนึงถึงสิทธิเด็ก การสร้างคุณค่าและสุขภาวะให้แก่เด็กปฐมวัยทุกคน ทั้งเด็กปกติเด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูควบคู่การให้การศึกษาที่ต้องจัดประสบการณ์ที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัย ให้เด็กเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากการลงมือปฏิบัติและการได้รับประสบการณ์ตรง แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการที่คำนึงถึงความสมดุลและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กให้ครบทุกด้าน แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง ซึ่งสมองหากได้รับการกระตุ้นจะมีความสามารถในการเรียนรู้และจดจำได้มากขึ้น แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นและการเรียนรู้ของเด็กที่ยึดให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่มีความหมายด้วยตัวเด็กในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมบูรณาการโดยถือว่าการเล่นอย่างมีความหมายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้เด็ก แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ที่การศึกษายุคใหม่ให้ความสำคัญนอกเหนือจากการจัดการเรียนรู้เป็นถือเป็นทักษะที่จำเป็นต่อเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กมีความสัมพันธ์ที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นแนวคิดเกี่ยวกับสื่อ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มาสนับสนุนและเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้โดยเป็นตัวกลางและเครื่องมือ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความสามารถเด็กตามสภาพจริงที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ ความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก สำหรับการส่งเสริมความก้าวหน้าและช่วยเหลือสนับสนุน โดยไม่ใช่การตัดสินผลการศึกษาและไม่ใช้แบบทดสอบในการประเมิน แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงความเป็นไทย ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ พัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคนการพัฒนาเด็กให้รู้สึกมีความสุขในการเรียนรู้ในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนในการ

สร้างและพัฒนาหลักสูตรที่มีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้นำไปสู่หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี

ดังนั้น ผู้สอนระดับปฐมวัยจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีความเข้าใจในตัวเด็กเพื่อการเตรียมเด็กในอนาคต ผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านสังคมและการศึกษา มีความใฝ่รู้ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการและวิชาชีพสร้างเครือข่ายความร่วมมือและชุมชนวิชาชีพปฐมวัย จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพที่จะส่งผลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพต่อไป

๔. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี กำหนดพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง ปลอดภัย มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิตช่วยเหลือ

ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีมีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัย และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. ด้านสติปัญญา

ก. ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

ข. การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณการเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ค. การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการและลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

ง. การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

จ. จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว

๕. ความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีเป็นพฤติกรรมที่คาดหวังให้เกิดกับเด็ก บนพื้นฐานพัฒนาการตามวัย และความสามารถในแต่ละระดับอายุ ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และการประเมินพัฒนาการและความสามารถ เพื่อตรวจสอบคุณภาพเด็กในแต่ละชั้นปีโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน			
องค์ประกอบความสามารถของผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
๑.๑ มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	๑.๑.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อนและออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อนและออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑.๑ รับประทานอาหารหลากหลายที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา
๑.๒ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๒.๑ เล่น ทำกิจกรรมและใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย และไม่ไปก่กับคนแปลกหน้า	๑.๒.๑ เล่น ทำกิจกรรมและใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย และไม่ไปก่กับคนแปลกหน้า	๑.๒.๑ เล่น ทำกิจกรรมใช้สิ่งของเครื่องใช้ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ระมัดระวังความปลอดภัยจากบุคคลและสิ่งแวดล้อม และไม่ไปก่กับคนแปลกหน้า
๑.๓ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน	๑.๓.๑ กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ วิ่งแล้วหยุดโดยไม่เสียการทรงตัว และรับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	๑.๓.๑ กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง และรับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	๑.๓.๑ ก้าวกระโดดไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง คล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น

๑.ด้านสุขภาพทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน			
๑.๔ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๑.๔.๑ ใช้กรรไกรตัด กระดาษขาดจากกันโดยใช้มือเดียวและเขียนรูปร่างกลมตามแบบ	๑.๔.๑ ใช้กรรไกรตัด กระดาษตามแนวเส้นตรงได้ และเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบมีมุมชัดเจน	๑.๔.๑ ใช้กรรไกรตัด กระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ และเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบมีมุมชัดเจน

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล			
องค์ประกอบความสามารถของผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
๒.๑ แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	๒.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกความรู้สึกของตนเองเมื่อดีใจ โกรธ เสียใจเหมาะสมกับบางสถานการณ์	๒.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทาง และบอกอารมณ์และความรู้สึกของตนเองตามสถานการณ์	๒.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทางหรือวาทะ และควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นตามสถานการณ์
๒.๒ กำกับตนเองในการทำกิจกรรม	๒.๒.๑ ทำตามกิจวัตรประจำวันจนสำเร็จ	๒.๒.๑ วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่างๆจนสำเร็จ	๒.๒.๑ ตั้งเป้าหมายวางแผนและมุ่งมั่นทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ
๒.๓ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๒.๓.๑ เล่นและร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม ยิ้มหรือทักทายบุคคลที่คุ้นเคย	๒.๓.๑ เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม ยิ้มทักทายหรือพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคย	๒.๓.๑ เล่นและทำงานแบบร่วมมือกับผู้อื่นอย่างมีเป้าหมายแก้ปัญหาเองอย่างประนีประนอม ยิ้ม ทักทายและพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคยและผู้ใหญ่
๒.๔ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๒.๔.๑ แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นบางสถานการณ์ และแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข	๒.๔.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๒.๔.๑ ใช้คำพูดหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
๒.๕ ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม	๒.๕.๑ ยอมรับการตัดสินใจของตนเอง	๒.๕.๑ ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจของตนเอง	๒.๕.๑ ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล			
๒.๖ มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๒.๖.๑ สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะเสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทางและการเคลื่อนไหว	๒.๖.๑ ชื่นชม มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะเสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทางและการเคลื่อนไหว	๒.๖.๑ ชื่นชม มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะเสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทางและการเคลื่อนไหว
๒.๗ ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๒.๗.๑ แต่งตัว ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือและรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๒.๗.๑ แต่งตัว ใช้ห้องน้ำห้องส้วม และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๒.๗.๑ แต่งตัวได้ คล่องแคล่วรับประทานอาหารด้วยตนเองใช้และความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วม
๒.๘ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม	๒.๘.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง	๒.๘.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง และปฏิบัติตนอย่างสุภาพกับผู้อื่นที่แตกต่างไปจากตน	๒.๘.๑ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของผู้อื่น

๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีมีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาราชการและสิ่งแวดล้อม มีวินัย และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
องค์ประกอบความสามารถของผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ – ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ – ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ – ๖ ปี)
๓.๑ มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม	๓.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อนมีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันอื่น	๓.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๓.๑.๑ ขออนุญาตและรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นแสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
๓.๒ มีมารยาทไทย และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๓.๒.๑ ไหว้ กล่าวคำทักทาย กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ สนใจร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๓.๒.๑ ไหว้ กล่าวคำขอบคุณขอโทษ ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๓.๒.๑ ไหว้ กล่าว คำขอบคุณขอโทษ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะและร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย

๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีมีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัย และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
๓.๓ รักและภูมิใจในความเป็นไทย	๓.๓.๑ หยุดยืนเมื่อได้ยินเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี	๓.๓.๑ ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี สนใจร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	๓.๓.๑ ยืนตรงและร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมีร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์
๓.๔ ประหยัดและพอเพียง	๓.๔.๑ ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด	๓.๔.๑ ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด และดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ของตนเอง	๓.๔.๑ ใช้น้ำ ไฟ และสิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดพอเพียงและนำกลับมาใช้ซ้ำ
๓.๕ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓.๕.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สิ่งแวดล้อม และทิ้งขยะถูกที่	๓.๕.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง และสิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะและทิ้งขยะถูกที่	๓.๕.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สาธารณสมบัติที่อยู่รอบตัว และสิ่งแวดล้อมนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่คัดแยกขยะและทิ้งขยะถูกที่
๓.๖ มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๓.๖.๑ เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามยอมรับการประนีประนอมในการแก้ไข้ปัญหา	๓.๖.๑ เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งและประนีประนอม	๓.๖.๑ เก็บของเล่นของใช้ เข้าที่เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามมีส่วนร่วมสร้างและปฏิบัติตามข้อตกลง เลือกรวบรวมปัญหา และประนีประนอมในการแก้ไข้ปัญหา

๔. ด้านสติปัญญา ก. ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน			
องค์ประกอบความสามารถของผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ – ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ – ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ – ๖ ปี)
๔.๑. ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น	๔.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังให้ผู้อื่นเข้าใจ	๔.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบ สอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๔.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกด้วยประโยคสั้น ๆ
๔.๒ เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๔.๒.๑ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ จากการฟังนิทาน หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๔.๒.๑ เล่าเรื่องราวเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง จากการฟังนิทาน หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๔.๒.๑ เล่าเรื่องราวอย่างต่อเนื่องตามลำดับและตอบคำถามจากการฟังนิทาน เรื่องราว หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
๔.๓ อ่านภาพและสัญลักษณ์	๔.๓.๑ ถือหนังสือที่มีภาพประกอบถูกต้องด้าน เปิดและพลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลัง อ่านภาพและพูดด้วยภาษาของตน	๔.๓.๑ ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๔.๓.๑ ชี้น้ำปกและชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลังและอ่านภาพสัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
๔.๔ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร	๔.๔.๑ รู้ว่าภาพและข้อความมีความสัมพันธ์กัน ชี้ข้อความที่เห็นบ่อย ๆ	๔.๔.๑ รู้จักตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำที่มีความหมายกับเด็กและชี้คำหรือข้อความที่มีความหมายในชีวิตประจำวันหรือที่เห็นบ่อย ๆ	๔.๔.๑ รู้จักคำและออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำหรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษรตัวแรกและอักษรตัวสุดท้ายของคำที่คุ้นเคย
๔.๕ เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน	๔.๕.๑ เขียนคล้ายตัวอักษร บางตัวเป็นรูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง อย่างมีทิศทาง	๔.๕.๑ เขียนตัวอักษรที่รู้จักเพื่อสื่อความหมาย คัดลอกหรือเขียนตัวอักษรด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวา	๔.๕.๑ เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมายกับตัวเด็กตามแบบหรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวาและบนลงล่าง เพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

๔. ด้านสติปัญญา (ต่อ) ข. การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับการแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน			
องค์ประกอบความสามารถของผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ – ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ – ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ – ๖ ปี)
๔.๖ จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๖.๑ บอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ หรือคัดแยกสิ่งต่าง ๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน	๔.๖.๑ บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง	๔.๖.๑ บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบคัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง
๔.๗ เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๗.๑ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๓ ลำดับและต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๗.๑ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับและต่อแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๗.๑ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับและสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง
๔.๘ รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน	๔.๘.๑ นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตั้งแต่ ๑ - ๓	๔.๘.๑ นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตั้งแต่ ๑ - ๕	๔.๘.๑ นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันตั้งแต่ ๑ - ๑๐
๔.๙ รับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๙.๑ บอกตำแหน่งของตนเองเมื่อเทียบกับวัตถุ	๔.๙.๑ บอกและแสดงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ท่าทาง การวาดภาพ และสัญลักษณ์	๔.๙.๑ บอกหรือแสดงตำแหน่งทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ เมื่อสังเกตจากมุมมองที่ต่างกัน และสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่

๔. ด้านสติปัญญา (ต่อ)			
ค. การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น			
องค์ประกอบความสามารถของผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
๔.๑๐ แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๑๐.๑ ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๔.๑๐.๑ ระบุปัญหาและแก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	๔.๑๐.๑ ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหา
๔.๑๑ ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	๔.๑๑.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ	๔.๑๑.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๔.๑๑.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

ง. การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้			
องค์ประกอบความสามารถของผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
๔.๑๒ กระตือรือร้นในการเรียนรู้	๔.๑๒.๑ สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๔.๑๒.๑ สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและโลกรอบตัว	๔.๑๒.๑ สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมและค้นหาคำตอบด้วยตนเองเกี่ยวกับธรรมชาติ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและโลกรอบตัว
๔.๑๓ ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้	๔.๑๓.๑ ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยด้วยการสังเกต สืบถาม ตั้งคำถาม	๔.๑๓.๑ ค้นหาคำตอบของปัญหาและข้อสงสัยโดยการสังเกต สืบถาม ตั้งคำถาม และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	๔.๑๓.๑ ค้นหาคำตอบของปัญหาและข้อสงสัย โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกต สืบถาม ตั้งคำถาม วางแผนเก็บข้อมูล และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ

จ. จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว			
องค์ประกอบความสามารถของผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๑ (อายุ ๓ - ๔ ปี)	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
๔.๑๔ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๔.๑๔.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง	๔.๑๔.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๔.๑๔.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
๔.๑๕ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๔.๑๕.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง	๔.๑๕.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๔.๑๕.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

๖. การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปีตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี สำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจปีการศึกษา ๒๕๖๘ กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอนุบาลปีที่ ๒ - ๓ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่งโดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

โรงเรียนบ้านหนองคู กำหนดโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ถึง ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ แบ่งอายุตามระดับชั้น ดังนี้

ระดับชั้น	อายุ	เวลาเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	๔-๕ ปี	ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน/ ๑ ปีการศึกษา
ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	๕-๖ ปี	ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน/ ๑ ปีการศึกษา

๗. สารการเรียนรู้รายปี

สารการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมความสามารถผู้เรียนทุกด้านให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๗.๑ ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญอธิบายถึงสิ่งที่เด็กทำ วิธีที่เด็กรับรู้ และประสบการณ์ที่สำคัญต่อการพัฒนาความสามารถของเด็กตามหลักสูตร ประสบการณ์สำคัญจึงเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๗.๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านสุขภาวะทางกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสดูแลรักษาสุขอนามัยและมีสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว และใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมประจำวันหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

สุขภาวะทางกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๑.๑ มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	(๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวันในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอนพักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย
๑.๑.๒ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	(๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง
๑.๑.๓ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง
๑.๑.๔ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี

สภาวะทางกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๑.๔ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)	(๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๗.๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ รับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีการกำกับตนเองในการทำกิจกรรม รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีสุนทรียภาพและความสุขในการแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

อารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๒.๑ แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	(๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ
๑.๒.๒ กำกับตนเองในการทำกิจกรรม	(๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ
๑.๒.๓ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	(๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
๑.๒.๔ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(๑) การใช้คำหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
๑.๒.๕ ยอมรับและรับผิดชอบต่อตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม	(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
๑.๒.๖ มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	(๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ

อารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๒.๖ มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ต่อ)	(๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
๑.๒.๗ ช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำ
๑.๒.๘ ยอมรับความเหมือน และความแตกต่างทางสังคม และวัฒนธรรม	(๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน

๗.๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดำเนินชีวิตเป็นผู้มีมารยาทวัฒนธรรมไทย การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ ได้แสดงออกถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและภูมิใจในความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรมปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประหยัดและพอเพียง การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ความเป็นพลเมืองและ ความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๓.๑ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	(๑) การปฏิบัติตามหลักศาสนาที่นับถือ (๒) การพึ่งพิงกันเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาส่วนตัวเลี้ยง (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
๑.๓.๒ มีมารยาทไทย และ ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	(๑) การเล่นเกมบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นเกมบทบาทสมมติการปฏิบัติตามมารยาทไทย การไหว้ การขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยาสุภาพอื่น ๆ (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นบ้านของเล่นพื้นบ้าน (๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย

ความเป็นพลเมืองและ ความเป็นไทย	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๓.๓ รักและภูมิใจในความเป็นไทย	(๑) การใช้ภาษาไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี (๓) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๑.๓.๔ ประหยัดและพอเพียง	(๑) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (๒) การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑.๓.๕ ดูแลรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	(๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำ กลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในชีวิตประจำวัน
๑.๓.๖ มีวินัยในตนเอง และ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ สังคม	(๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี

๗.๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อสารและการรู้หนังสือการคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การแสวงหาความรู้ การคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ และจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับที่สูงขึ้น ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพื้นฐานการเรียนรู้ต่อไป

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ	(๑) การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่น และการกระทำต่างๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ (ต่อ)	(๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้าย และสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๗) การเขียนในรูปแบบต่างๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียน คล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาสการเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา
๑.๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ	การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและ จัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเองการเรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวนความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๔) การเรียงลำดับขั้นตอน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๕) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของหรือการใช้สัญลักษณ์ (๖) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๗) การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งของสองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน” (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวนหรือแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงขนาดและรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๑) การใช้การเปรียบเทียบความยาว/ความสูง ปริมาตร/ความจุ และรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๒) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ (ต่อ)	หน่วยมาตรฐานในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๓) การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิตสองมิติวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม (๑๔) การบอกชื่อและยกตัวอย่างสิ่งของในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะคล้ายรูปเรขาคณิต (๑๕) การสังเกตและระบุรูปเรขาคณิตที่เป็นส่วนประกอบในรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ (๑๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วนในการเล่นหรือสร้างชิ้นงาน (๑๗) การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสร้างชิ้นงาน หรือการแก้ปัญหา และสังเกตส่วนประกอบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด จำนวนที่เปลี่ยนแปลง (๑๘) การเล่นหรือสร้างชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มีรูปร่างรูปทรงเหมือนกันหรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาดต่างกันมาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการสร้างรูปเรขาคณิตใหม่จากการแบ่ง/แยกส่วนของรูปเรขาคณิตเดิมหรือประกอบรูปเรขาคณิตเข้าด้วยกัน การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๙) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของตนเองและสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ใกล้ ไกล” (๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่กีดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่งให้สัมพันธ์กับวัตถุในการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีนป่าย (๒๑) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (๒๒) การบอกหรือแสดงเส้นทางโดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์ หรือการสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่ต่าง ๆ ที่คุ้นเคย
๑.๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	(๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ (๒) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ (๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือก

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑.๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (ต่อ)	และวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบวางแผนและลงมือแก้ปัญหา
๑.๔.๔ การแสวงหาความรู้	(๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย (๕) การคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ
๑.๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	(๑) การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและชิ้นงาน (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย (๔) การหาทางเลือกและวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา (๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

๗.๒ สารที่ควรเรียนรู้

สารที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสารที่ควรเรียนรู้นั้นๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ในตนเองของเด็ก ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็กดังนี้

๗.๒.๑ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การพักผ่อนการออกกำลังกาย การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นการรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การกำกับตนเอง การแก้ไขความขัดแย้งและความแตกต่างทางวัฒนธรรม การเห็นอกเห็นใจการยอมรับความเหมือนและ

ความแตกต่างระหว่างบุคคล การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

๗.๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน และความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จาก ภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง

๗.๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันที่แวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุข

๗.๒.๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนอิสระ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูป จำนวน ตัวเลข สัญลักษณ์ เวลา เงิน ส่วนประกอบของการเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ประโยชน์การใช้งาน การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน และเรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ - ๓

ด้านสุขภาวะทางกาย

เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๑ มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	๑.๑.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อนและออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อนและออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑.๑ รับประทานอาหารหลากหลายที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา	๑) การมีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจกรรมประจำวันในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอนพักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย ๓) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน (๑) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (๑) การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ (๒) กิจกรรมประจำวัน - การพักผ่อน - การล้างมือ การแปรงฟัน - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การออกกำลังกาย (๓) การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่
๑.๒ รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๒.๑ เล่น ทำกิจกรรมและใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย และไม่ไปกับคนแปลกหน้า	๑.๒.๑ เล่น ทำกิจกรรมและใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย และไม่ไปกับคนแปลกหน้า	๑.๒.๑ เล่น ทำกิจกรรมใช้สิ่งของเครื่องใช้ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ระมัดระวังความปลอดภัยจากบุคคลและสิ่งแวดล้อมและ	๒) การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจกรรมประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับ การป้องกันและรักษาความปลอดภัย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (๑) การระมัดระวังความปลอดภัยและภัยใกล้ตัว ของตนเองจากผู้อื่น (๒) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๒ รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น (ต่อ)			ไม่ไปกับคนแปลก หน้า	(๓) การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ ต่างๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง	
๑.๓ เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่วประสาน สัมพันธ์กัน	๑.๓.๑ กระโดดสอง ขาขึ้นลงอยู่กับที่ วิ่ง แล้วหยุดโดยไม่เสีย การทรงตัว และรับ ลูกบอลโดยใช้มือและ ลำตัวช่วย	๑.๓.๑ กระโดดขา เดียวไปข้างหน้าอย่าง ต่อเนื่องวิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวาง และรับ ลูกบอลโดยใช้มือทั้ง สองข้าง	๑.๓.๑ ก้าวกระโดด ไปข้างหน้าได้อย่าง ต่อเนื่องโดยไม่เสีย การทรงตัว วิ่งหลบ หลีกสิ่งกีดขวาง คล่องแคล่ว และรับ ลูกบอลที่กระดอนขึ้น จากพื้น	๓) การเคลื่อนไหวร่างกายอย่าง คล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสาน สัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ใน การขว้าง (๕) การจับ การโยน การเตะ (๖) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่าง อิสระ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตามกฎกติกา และ ข้อตกลง (๒) การเล่นและทำกิจกรรมด้วย ตนเอง (๓) การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง
๑.๔ ใช้มือ - ตา ประสาน สัมพันธ์กัน	๑.๔.๑ ใช้กรรไกรตัด กระดาษขาดจากกัน โดยใช้มือเดียวและ เขียนรูปร่างกลมตาม แบบ	๑.๔.๑ ใช้กรรไกรตัด กระดาษตามแนว เส้นตรงได้และเขียน รูปสี่เหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๑.๔.๑ ใช้กรรไกรตัด กระดาษตามแนวเส้น โค้งได้และเขียนรูป สามเหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๔) การใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์ กัน (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการ สร้างจากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรักษาความปลอดภัย (๒) การใช้เครื่องมืออย่างถูกต้อง และ ปลอดภัย (๓) วิธีการใช้กรรไกร และ การตัด กระดาษด้วยกรรไกร

				(๔) การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วย เศษวัสดุ	
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑.๔ ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน (ต่อ)				(๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ ๑) การแสดงอารมณ์ และความรู้สึกในสถานการณ์ต่างๆ (๕) การทำงานศิลปะ ๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) ประโยชน์และการใช้งานสิ่งของและอุปกรณ์ต่าง ๆ (๒) การทำงานศิลปะสร้างสรรค์

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม

เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

๒.๑ แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	๒.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทางและบอกความรู้สึกของตนเองเมื่อดีใจ	๒.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทางและบอกอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง	๒.๑.๑ แสดงอารมณ์ความรู้สึกท่าทางหรือวาจา และควบคุมอารมณ์และความรู้สึก	๑) การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การแสดงออกทางอารมณ์และ
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๑ แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (ต่อ)	โกรธ เสียใจ เหมาะสมกับบางสถานการณ์	ตามสถานการณ์	ของตนเองและผู้อื่น ตามสถานการณ์	(๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๕) การทำงานศิลปะ ๓) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำแสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุขเห็นใจ เมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	ความรู้สึกอย่างเหมาะสม เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สิ่งต่างๆ รอบตัว (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย
๒.๒ กำกับตนเองในการทำกิจกรรม	๒.๒.๑ ทำตามกิจวัตรประจำวันจนสำเร็จ	๒.๒.๑ วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่างๆ จนสำเร็จ	๒.๒.๑ ตั้งเป้าหมายวางแผนและมุ่งมั่นทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๑) การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (๑) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น (๒) การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง (๓) การกำกับตนเอง

				(๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่ แวดล้อมเด็ก
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๒ กำกับตนเองในการทำ กิจกรรม (ต่อ)				๒) การกำกับตนเองในการทำ กิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตาม ความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและ ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่าง สม่ำเสมอ	(๑) ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว
๒.๓ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้อื่น	๒.๓.๑ เล่นและร่วม กิจกรรมกับเพื่อนเป็น กลุ่ม ยิ้มหรือทักทาย บุคคลที่คุ้นเคย	๒.๓.๑ เล่นและ ทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทาย หรือพูดคุยกับบุคคล ที่คุ้นเคย	๒.๓.๑ เล่นและ ทำงานแบบร่วมมือ กับผู้อื่นอย่างมี เป้าหมายแก้ปัญหา เองอย่าง ประนีประนอม ยิ้ม ทักทายและ พูดคุยกับบุคคล ที่คุ้นเคยและผู้ใหญ่	๑) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี (๔) การร้องเพลง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นหรือการทำงานโดยมี จุดหมายร่วมกับผู้อื่น (๒) การเห็นอกเห็นใจและการสร้าง ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (๓) การยอมรับความเหมือนความ แตกต่าง

				(๕) การทำงานศิลปะ ๓) ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับ กลุ่มเพื่อน ๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) ความรับผิดชอบในห้องเรียน (๒) การช่วยเหลือผู้อื่น (๓) เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๓ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้อื่น (ต่อ)				(๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และ ช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบต่อในการ ตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๘) ยอมรับความเหมือนและความ แตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (๑) การเล่นอิสระ	

				(๒) การเล่นเกมรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นเกมตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นเกมในห้องเรียน ๖) วินัยในตนเองและปฏิบัติตนเป็น	
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๓ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับ ผู้อื่น (ต่อ)				สมาชิกที่ดีของสังคม (๑) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัยมี ส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกที่ดี	
๒.๔ มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	๒.๔.๑ แสดงสีหน้า หรือท่าทางรับรู้ ความรู้สึกของผู้อื่น บางสถานการณ์ และ แสดงความยินดีเมื่อ ผู้อื่นมีความสุข	๒.๔.๑ แสดงสีหน้า และท่าทางแสดง ความยินดีเมื่อผู้อื่นมี ความสุข และ ช่วยเหลือปกป้อง เมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ	๒.๔.๑ ใช้คำพูดหรือ การกระทำแสดง ความยินดีเมื่อผู้อื่นมี ความสุข เห็นใจเมื่อ ผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือ ปกป้องเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	๑) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกลงในสถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น ๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำแสดง ความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (๒) การเห็นอกเห็นใจและการสร้าง ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (๓) การแสดงความคิดเห็นของ ตนเอง และการรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น

				เมื่อผู้อ่านเศร้าหรือเสียใจ และ ช่วยเหลือพลบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ โรงเรียน (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของ
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๔ มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น (ต่อ)				(๑) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการร่วมสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจ ที่ ดีงาม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตา สัตว์เลี้ยง (๕) การช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น	ครอบครัว
๒.๕ ยอมรับและรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจของตนเองและ กลุ่ม	๒.๕.๑ ยอมรับการ ตัดสินใจของตนเอง	๒.๕.๑ ยอมรับและ รับผิดชอบ ในการตัดสินใจของ ตนเอง	๒.๕.๑ ยอมรับและ รับผิดชอบ ในการตัดสินใจของ ตนเองและ กลุ่ม	๕) การยอมรับและรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม (๑) การร่วมกำหนดข้อตกลงของ ห้องเรียน (๒) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตาม ความสามารถของตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น (๒) การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๓) แก้ไขความขัดแย้ง (๔) การเห็นอกเห็นใจ

				(๓) การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ กิจกรรมศิลปะแบบร่วมมือ ๖) วินัยในตนเองและปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม (๑) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา	(๕) การยอมรับความเหมือนความ แตกต่าง (๖) การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง (๗) ความภาคภูมิใจในตนเอง (๘) การแสดงมารยาทที่ดี
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๕ ยอมรับและรับผิดชอบใน การตัดสินใจของตนเองและ กลุ่ม (ต่อ)				ความขัดแย้ง (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัยมี ส่วนร่วมและบทบาทสมาชิกที่ดี ๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน (๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน ๘) ยอมรับความเหมือนและความ แตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อยกลุ่ม ใหญ่	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่น และความเป็นไทย

				(๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน	
๒.๖ มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๒.๖.๑ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๒.๖.๑ ชื่นชม มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๒.๖.๑ ชื่นชม มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	๑) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกที่เหมาะสม
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๖ มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ต่อ)	เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทางและการ เคลื่อนไหว	เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	ดนตรี (๔)การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ (๕)การฟังเพลง การร้องเพลง และการ แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการ ตัดสินใจของตนเอง (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๕)จินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์ (๒) การแสดงจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ผ่านภาษาท่าทาง การ เคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะ ต่างๆ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการที่หลากหลาย	(๒) ความภาคภูมิใจในตนเอง การ สะท้อนความรับรู้อารมณ์ และ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๓) การทำงานร่วมกับกลุ่ม เช่น งาน ศิลปะ การวาดภาพ การประดิษฐ์ (๔) การฟังเพลง การร้องเพลง การ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะและ เสียงเพลง (๕) มีสุขอนามัยที่ดี สุขอนามัยที่ดี การ รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) การแสดงความคิดเห็นของตนเอง และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

				๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และ การแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบ	(๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของ ครอบครัวและโรงเรียน
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๖ มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (ต่อ)				จังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวเสียงตามเพลง/ ดนตรี (๔) การเล่นเกมทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	
๒.๗ ช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	๒.๗.๑ แต่งตัว ใช้ หีองน้ำห้องส้วมโดยมี ผู้ช่วยเหลือ และ รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	๒.๗.๑ แต่งตัว ใช้ หีองน้ำห้องส้วม และ รับประทานอาหาร ด้วยตนเอง	๒.๗.๑ แต่งตัวได้ คล่องแคล่ว รับประทานอาหาร ด้วยตนเองใช้และทำ ความสะอาดหลังใช้ หีองน้ำ ห้องส้วม	๒) รักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยใน กิจวัตรประจำวัน ๒) การกับทนเองในการทำกิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตาม ความสามารถของตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนในกิจวัตรประจำวัน เช่น ล้างหน้า แปรงฟัน รับประทาน อาหาร ล้างมือ การใช้ หีองน้ำห้องส้วม (๒) ความสนใจและความสามารถ ของตนเอง อวัยวะและหน้าที่วิธี ดูแล รักษาร่างกายให้สะอาดและมี สุขภาพ อนามัยที่ดี สุขนิสัยที่ดี

				(๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและ ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ (๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน	(๓) การรับประทานอาหารที่เป็น ประโยชน์ การพักผ่อน และการออก กำลังกาย สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๗ ช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (ต่อ)				(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตร ประจำวัน	ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยี และการสื่อสาร ต่างๆ ที่ใช้อยู่ใน ชีวิตประจำวัน
๒.๘ ยอมรับความเหมือนและ ความแตกต่างทางสังคมและ วัฒนธรรม	๒.๘.๑ เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่ แตกต่างไปจาก ตนเอง	๒.๘.๑ เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่ แตกต่างไปจาก ตนเอง และปฏิบัติตน อย่างสุภาพ กับผู้อื่นที่แตกต่างไป จากตน	๒.๘.๑ เล่นและทำ กิจกรรมร่วมกับเด็กที่ แตกต่างไปจาก ตนเอง ยอมรับ ความสามารถและ ความคิดเห็นของผู้อื่น	๑) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของ ตนเองและผู้อื่น (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การท างานศิลปะ ๓) ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกอย่างเหมาะสม (๒) การแสดงมารยาทที่ดี การมี คุณธรรม จริยธรรม (๓) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน (๔) การเล่นตามมุม (๕) การเล่นและการทำสิ่งต่างๆด้วย ตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น

				(๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๕) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วย เหลือพลบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	(๖) การใช้คำพูดการรับรู้อารมณ์ และการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก (๓) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๘ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (ต่อ)				๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๘) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่างทาง สังคมและวัฒนธรรม (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่	(๔) การเลือกใช้สิ่งของในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง (๕) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

				(๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน ๖) วินัยในตนเองและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง	
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒.๘ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (ต่อ)				(๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี	

๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย

เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีมีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษารัชมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัย และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

๓.๑ มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม	๓.๑.๑ บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อนมีเมตตาสัตว์เลื้อย และแบ่งปันผู้อื่น	๓.๑.๑ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลื้อย และแบ่งปันผู้อื่น	๓.๑.๑ ขออนุญาตและรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นแสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลื้อย ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น	๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูด หรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ ๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) คุณธรรม จริยธรรม - การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น - การเห็นอกเห็นใจ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น - การเคารพสิทธิของตนเอง และผู้อื่น - การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๑ มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม (ต่อ)				(๒) การพินิจพิจารณาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ข้อสัจยสุจริต มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และ ช่วยเหลือแบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตา สัตว์เลื้อย (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น	ครอบครัวและโรงเรียน - การรู้จักอารมณ์ และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น - การมีคุณธรรม จริยธรรม มีเมตตา การแบ่งปัน - การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

๓.๒ มีมารยาทไทยและปฏิบัติ ตนตามวัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	๓.๒.๑ ไหว้ กล่าวคำ ทักทายกล่าวคำ ขอบคุณ ขอโทษ สนใจร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	๓.๒.๑ ไหว้ กล่าวคำ ขอบคุณขอโทษ ร่วม กิจกรรมตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	๓.๒.๑ ไหว้ กล่าว คำ ขอบคุณขอโทษ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะและร่วม กิจกรรมตาม วัฒนธรรมและ ประเพณีไทย	๒) การมีมารยาทไทย และปฏิบัติตน ตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย (๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติ ตน ในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นบทบาทสมมติ การปฏิบัติ ตน ตามมารยาทไทย การไหว้ การ ขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยา สุภาพอื่น ๆ (๓) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรม ตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย (๔) การศึกษานอกสถานที่	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) มารยาทไทย - การแสดงมารยาทที่ดีตาม วัฒนธรรมไทย - การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๒ มีมารยาทไทยและปฏิบัติ ตนตามวัฒนธรรมและ ประเพณีไทย (ต่อ)				(๕) การประกอบอาหารไทย (๖) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลง ท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน ของเล่น พื้นบ้าน	
๓.๓ รักและภูมิใจใน ความเป็นไทย	๓.๓.๑ หยุดยืนเมื่อได้ ยินเพลง ชาติไทยและเพลง สรรเสริญ พระบารมี	๓.๓.๑ ยืนตรงและ ร่วมร้องเพลง ชาติไทยและเพลง สรรเสริญ พระบารมี สนใจร่วม กิจกรรม	๓.๓.๑ ยืนตรงและ ร้องเพลง ชาติไทยและเพลง สรรเสริญ พระบารมีร่วม กิจกรรมที่	๓) รักและภูมิใจในความเป็นไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทยและเพลง สรรเสริญ พระบารมี (๓) การร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ประวัติความเป็นมาของตนเอง และครอบครัว (๒) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียน

		ที่เกี่ยวกับชาติศาสนา และ พระมหากษัตริย์	เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์		(๓) ความสำคัญเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระบารมี เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย (๓) การร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๓.๔ ประหยัดและพอเพียง	๓.๔.๑ ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัด	๓.๔.๑ ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่าง ประหยัดและดูแล	๓.๔.๑ ใช้น้ำ ไฟ และ สิ่งของเครื่องใช้อย่าง ประหยัดพอเพียง	๔) ประหยัดและพอเพียง (๑) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเห็นคุณค่าและความสำคัญ ของการรับประทานอาหาร
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๔ ประหยัดและพอเพียง (ต่อ)		รักษาสິงของ เครื่องใช้ของตนเอง	และนำกลับมาใช้ซ้ำ	(๒) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๕) ดูแลรักษารัชมชาติ และ สิ่งแวดลอม (๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแล รักษารัชมชาติและสิ่งแวดลอม ทั้ง ภายในและภายนอกห้องเรียน	(๒) การเห็นคุณค่าและความสำคัญ ของการใช้น้ำ ไฟ และสิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดลอมเด็ก (๑) การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและ พอเพียง

				(๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	(๒) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) การอยู่อย่างพอเพียง (๒) การนำสิ่งของที่เหลือใช้กลับมา ใช้ใหม่ (๓) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน
๓.๕ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓.๕.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง	๓.๕.๑ มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง	๓.๕.๑ ดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สาธารณสมบัติ	๔) ประหยัด และพอเพียง (๑) การใช้วัสดุ และสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน รู้จักและเคารพ
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๕ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)	สิ่งแวดล้อม และทั้งขยะถูกที่	และสิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะและทั้งขยะถูกที่	ที่อยู่รอบตัว และสิ่งแวดล้อม นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่คัดแยกขยะและทั้งขยะถูกที่	(๒) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	สิทธิของตนเองและผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง (๒) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติรอบตัว

				(๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	(๑) ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขสมบัติ (๒) การนำวัสดุ หรือสิ่งของเครื่องใช้ ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ หรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูก และดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการรักษา สาธารณสมบัติ
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๖ มีวินัยในตนเองและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๓.๖.๑ เกือบของเล่นของใช้เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามยอมรับการประนีประนอมในการแก้ไข้ปัญหา	๓.๖.๑ เกือบของเล่นของใช้เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งและประนีประนอม	๓.๖.๑ เกือบของเล่นของใช้เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม มีส่วนร่วมสร้างและปฏิบัติตามข้อตกลง เลือกวิธีการแก้ปัญหาและ	๕) ยอมรับ และรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง (๒) การเล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ ๘) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (๑) การเล่นอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๒) เรียนรู้ข้อตกลงต่าง ๆ รู้จักระมัดระวังรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นเมื่อทำงาน เล่นคนเดียว และเล่นกับผู้อื่น

			ประนีประนอมในการ แก้ไข้ปัญหา	(๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่ม ใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน ๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตน เป็น สมาชิกที่ดีของสังคม (๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการ แก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มี ส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี	(๓) การแก้ไข้ความขัดแย้ง ความ แตกต่างทางวัฒนธรรม การเห็นอก เห็นใจ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น (๔) การระมัดระวังความปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น (๕) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย (๖) การยอมรับความเหมือนความ แตกต่าง เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓.๖ มีวินัยในตนเองและ ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ สังคม (ต่อ)				(๔) การใช้คำพูด หรือการกระทำ แสดง ความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และ ช่วยเหลือปกป้องโยนเมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ ๕) จินตนาการ และความคิด สร้างสรรค์	(๒) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแก้ไข้ความขัดแย้ง (๓) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๔) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย

				(๔) การหาทางเลือก และวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา (๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆตาม จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์	

๔. ด้านสติปัญญา

ก. ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑. ฟังและสนทนาโต้ตอบ กับผู้อื่น	๔.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจน จบและสนทนา โต้ตอบเกี่ยวกับเรื่อง ที่ฟังให้ผู้อื่นเข้าใจ	๔.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจน จบและสนทนา โต้ตอบสอดคล้องกับ เรื่องที่ฟัง	๔.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจน จบและสนทนา โต้ตอบอย่างต่อเนื่อง	1. ภาษาและการรู้หนังสือ (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ	สิ่งต่างๆรอบตัว (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายใน ชีวิตประจำวัน

			และเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกด้วยประโยคสั้น ๆ	(๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ (๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่างๆ	- การพูดและแสดงออกในโอกาสต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน - การติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆ ได้หลายวิธี (๒) หนังสือเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกไปยังผู้อ่าน ถ้าชอบอ่านหนังสือจะมี ความรู้ ความคิดมากขึ้น สามารถ รวบรวม ข้อมูลง่ายๆ นำมา ถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ (๓) ใช้คำที่เกี่ยวกับเวลาในชีวิตประจำวัน
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑. ฟังและสนทนาได้ตอบ กับผู้อื่น (ต่อ)				(๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือกและวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบ วางแผน และการลงมือแก้ปัญหา ๔)การแสวงหาความรู้	

				(๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูล จากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ	
๔.๒ เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๔.๒.๑ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ จากการฟังนิทาน หรือ	๔.๒.๑ เล่าเรื่องราวเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง จากการฟัง	๔.๒.๑ เล่าเรื่องราวอย่างต่อเนื่องตามลำดับและตอบ	๑) มีสุขอนามัย และสุขนิสัยที่ดี (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง (๑) การเล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวเอง และวิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาด
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๒ เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ (ต่อ)	จากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	นิทาน หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	คำถามจากการฟังนิทาน เรื่องราว หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒) รักษาความปลอดภัย ของตนเอง และ ผู้อื่น (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตร ประจำวัน	(๒) การรักษาความปลอดภัยของ ตนเองร่วมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย (๓) การรู้จักประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตน

				(๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย (๔) การเล่นเกมสื่อบุคคลอย่างปลอดภัย ๑)แสดงออกทางอารมณ์ และ ความรู้สึกละในสถานการณ์ต่างๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของ ตนเอง และผู้อื่น (๒) การเล่นเกมบทบาทสมมติ ๒)กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและ ทำสิ่งต่างๆจนสำเร็จ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการ ตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน	เป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและ โรงเรียน (๔) การรู้จักแสดงความคิดเห็นของ ตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๕) การสะท้อนการรับรู้อารมณ์ และ ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๖) การแสดงความคิดสร้างสรรค์ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) การเคารพ เชื่อฟังพ่อแม่และ ผู้ใหญ่ในครอบครัว (๒) การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตาม กาลเทศะ ในวันสำคัญต่างๆของ ครอบครัว
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๒ เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ (ต่อ)				ความคิดเห็น (๒) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ ดีงาม	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายใน ชีวิตประจำวัน

				(๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิงจริยธรรม ๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรม และประเพณีไทย (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย ๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย (๑) การใช้ภาษาไทย (๓) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๔) ประหยัดและพอเพียง (๑) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้ อย่าง คุ่มค่า (๒) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลัก	(๒) การเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์ ในชีวิตประจำวัน (๓) การเล่าเรื่องราวเป็นประโยคสั้นๆ จากนิทานที่ฟัง (๔) การตอบคำถามจากเรื่องราวที่ฟัง หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน (๕) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ หนังสือและตัวหนังสือ (๖) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร ธรรมชาติรอบตัว - การสื่อสารต่างๆที่ใช้อยู่ใน ชีวิตประจำวัน
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๒ เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ (ต่อ)				ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	

				(๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าว และเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่นและการกระทำต่างๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ	
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๒ เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ (ต่อ)				ประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง	

				(๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ๒) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่างๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ (๒) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล ๔) การแสวงหาความรู้ (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ	
๔.๓ อ่านภาพและสัญลักษณ์	๔.๓.๑ ถือนหนังสือที่มีภาพประกอบถูกต้องด้าน	๔.๓.๑ ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพ	๔.๓.๑ ชี้น้ำปกและชื่อเรื่องของหนังสือ	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่าน	สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก (๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๓ อ่านภาพและสัญลักษณ์ (ต่อ)	เปิดและพลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรก	ประกอบอ่านภาพ	ที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือจาก	หนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่าน ป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของ	หนังสือและตัวหนังสือ

	ไปหน้าหลัง อ่านภาพ และพูดด้วยภาษา ของตน	สัญลักษณ์ คำ พร้อม ชี้หรือกวาดตามอง ข้อความตามบรรทัด อ่านภาพและพูด ข้อความด้วยภาษา ของตน	หน้าแรกไปหน้าหลัง และอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำโดยชี้ หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบ ของข้อความ	ตนเอง อ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ ๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวนของ สิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน	- องค์ประกอบของหนังสือภาพ และ หนังสือนิทาน - วิธีการใช้หนังสือ ภาพ สัญลักษณ์ คำ - การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ การอ่าน งานเขียน ของตนเอง และการอ่าน อย่างอิสระ (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร ธรรมชาติรอบตัวเด็ก (๑) เรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ของสิ่ง ต่างๆ
๔.๔ มีความรู้เกี่ยวกับ ตัวอักษร	๔.๔.๑ รู้ว่าภาพและ ข้อความมีความ สัมพันธ์กัน ชี้ ข้อความที่เห็นบ่อย ๆ	๔.๔.๑ รู้จักตัวอักษร ที่ประกอบเป็นคำที่มี ความหมายกับเด็ก และชี้คำหรือข้อความ ที่มีความหมายใน ชีวิตประจำวันหรือที่ เห็นบ่อย ๆ	๔.๔.๑ รู้จักคำและ ออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำหรือข้อความที่ เห็นบ่อย ๆ ชี้ ตัวอักษรตัวแรกและ อักษรตัวสุดท้ายของ คำที่คุ้นเคย	๓) รักและภูมิใจในความเป็นไทย (๑) การใช้ภาษาไทย ๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี: อ่าน หนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่าน ป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของ ตนเอง อ่านอย่างอิสระ ตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ ชี้แนะ	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย (๒) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทยหรือแหล่งเรียนรู้ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ หนังสือและตัวหนังสือ
องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้

๔.๔ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร (ต่อ)				(๓) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ: การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/ คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาส การเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา	- องค์ประกอบของหนังสือภาพ และหนังสือนิทาน - วิธีการใช้หนังสือ ภาพสัญลักษณ์ คำ - การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ การอ่านงานเขียนของตนเอง และการอ่านอย่างอิสระ (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร (๓) การเขียนสื่อความหมายอย่างอิสระ (๔) คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ ในชีวิตประจำวัน
๔.๕ เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน	๔.๕.๑ เขียนคล้ายตัวอักษร บางตัวเป็นรูปร่างที่เด็กคิดขึ้นเอง อย่างมีทิศทาง	๔.๕.๑ เขียนตัวอักษรที่รู้จัก เพื่อสื่อความหมาย คัดลอก หรือเขียนตัวอักษรด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทาง การเขียนจากซ้ายไปขวาและบนลงล่าง เพื่อสื่อความหมายใน	๔.๕.๑ เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมายกับตัวเด็กตามแบบ หรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทาง การเขียนจากซ้ายไปขวาและบนลงล่าง เพื่อสื่อความหมายใน	๔) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ ๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๓) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ: การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่	สิ่งต่างๆรอบตัว ๑) วิธีการเขียนขั้นพื้นฐาน - องค์ประกอบของการเขียน ตัวอักษร การเขียนภาพ และการขีดเขียน - วิธีการเขียนตามแบบ หรือวิธีที่คิดขึ้นเอง - การเขียนตามทิศทาง เขียนจากซ้ายไปขวา และบนลงล่าง เขียนอย่างอิสระ
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๕ เขียนสื่อความหมาย อิสระในชีวิตประจำวัน (ต่อ)			ชีวิตประจำวัน	คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกัน ตามโอกาส การเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา	(๒) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ๑) การเรียนรู้ชื่อ นามสกุล - เขียนชื่อนามสกุลของตนเอง - การเขียนคำง่ายๆตามแบบ

ข.การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ

เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับการแสดงผลของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๖ จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๖.๑ บอกลักษณะ ของสิ่งต่างๆจากการ สังเกตโดยใช้ ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ หรือคัด แยกสิ่งต่าง ๆ ตาม	๔.๖.๑ บอกลักษณะ และส่วนประกอบ ของสิ่งต่าง ๆ จาก การสังเกตโดยใช้ ประสาทสัมผัส จับคู่ และเปรียบเทียบ	๔.๖.๑ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การ เปลี่ยนแปลงและ ความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง ๆ จากการ สังเกตโดยใช้ประสาท	๒) การคิดรวบยอดและการคิด คำนวณ การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์	ธรรมชาติรอบตัว (๑) ปรากฏการณ์ธรรมชาติ (๒) พืช (๓) สัตว์ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๖ จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (ต่อ)	ลักษณะหรือ หน้าที่การใช้งาน	ความแตกต่างหรือ ความเหมือนของสิ่ง ต่าง ๆ จำแนกและ จัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ตาม เกณฑ์ที่กำหนดขึ้น เอง	สัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และ จำแนกสิ่งต่าง ๆ ตาม เกณฑ์ที่กำหนดให้ หรือกำหนดขึ้นเอง	ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัด กลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ ที่กำหนดให้ หรือกำหนดขึ้นเอง	รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก (๓) ลำดับเหตุการณ์ต่างๆใน ชีวิตประจำวัน
๔.๗ เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	๔.๗.๑ เรียงลำดับ สิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๓ ลำดับ และต่อแบบรูปของ สิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	๔.๗.๑ เรียงลำดับ สิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ และต่อแบบรูปของ สิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	๔.๗.๑ เรียงลำดับ สิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ และสร้างแบบรูปของ สิ่งต่าง ๆ ตาม ความคิดของตนเอง	๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ การเรียงลำดับ และแสดงแบบรูปของ สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑) การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย (๒) การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการ จำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและ รูปร่าง รูปทรง (๓) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน (๔) การทำซ้ำ การต่อเติม และการ สร้างแบบรูป (๕) การนับและแสดงจำนวนของสิ่ง ต่างๆในชีวิตประจำวัน	สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) การจำแนก (๒) การจัดกลุ่ม (๓) การเปรียบเทียบจำนวน (๔) การเปรียบเทียบเวลา (๕) การเรียงลำดับเหตุการณ์
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๗ เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน (ต่อ)				(๖) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับ จำนวนของสิ่งต่างๆ (๗) การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ (๘) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่ง ต่างๆ (๙) การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆโดยใช้ เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วย มาตรฐาน (๑๐) การจับคู่ การเปรียบเทียบ และ การเรียงลำดับ สิ่งต่างๆ ตามลักษณะ ความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร	
๔.๘ รู้ค่าของจำนวนและ ใช้จำนวนและตัวเลข ในชีวิตประจำวัน	๔.๘.๑ นับปากเปล่า ๑ ถึง ๑๐ ตามลำดับ บอกและแสดง จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑ - ๓	๔.๘.๑ นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับ บอกและแสดง จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑ - ๕	๔.๘.๑ นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับ บอกและแสดง จำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑ - ๑๐	๒) การคิดรวบยอดและการคิด คำนวณ การรู้ค่าของจำนวน และใช้ จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ใน ชีวิตประจำวันตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร การรู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้	สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๑) การนับสิ่งต่างๆ จำนวนนับนั้น เพิ่มหรือลดได้ในชีวิตประจำวัน (๒) สิ่งของแต่ละชิ้นนับได้เพียงครั้ง เดียวไม่นับซ้ำ (๓) เสียสละของที่นับเป็นตัวบอก ปริมาณ (๔) ใช้เงินเหรียญและธนบัตรในการซื้อ ขนมและอาหาร
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๘ รู้ค่าของจำนวนและ ใช้จำนวนและตัวเลข ในชีวิตประจำวัน (ต่อ)				สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวนหรือ แสดงสิ่งต่างๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวน ของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	(๕) ตัวเลขที่อยู่บนเหรียญและธนบัตร จะบอกค่าของเงิน (๖) ใช้ตัวเลขในชีวิตประจำวัน เช่น วันที่ ชั้นเรียน อายุ บ้านเลขที่ นาฬิกา หรือเบอร์โทรศัพท์ (๗) ใช้ตัวเลขในการบอกปริมาณของ สิ่งของต่างๆ และแสดงอันดับที่
๔.๙ รับรู้มิติสัมพันธ์ของ สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๙.๑ บอกตำแหน่ง ของตนเองเมื่อเทียบกับวัตถุ	๔.๙.๑ บอกและ แสดงตำแหน่งของสิ่ง ต่าง ๆ ด้วยคำพูด ท่าทาง การวาดภาพ และสัญลักษณ์	๔.๙.๑ บอกหรือ แสดงตำแหน่ง ทิศทาง และ ระยะทางของ สิ่งต่าง ๆ เมื่อสังเกต จากมุมมองที่ต่างกัน และสร้างแผนที่หรือ แบบจำลองของ สถานที่	๒) การคิดรวบยอดและการคิด คำนวณ การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิง ตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน (๑๙) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของตนเอง และ สิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้าง นอก ข้างๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ใกล้ ไกล”	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) รู้เกี่ยวกับตนเองว่า ฉันสามารถ เคลื่อนไหวโดยควบคุมร่างกายไป ใน ทิศทาง ระดับ และพื้นที่ต่างๆ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว (๒) การถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ โดย นำเสนอด้วยรูปภาพ สัญลักษณ์ แผนผัง ผังความคิด แผนภูมิ
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๙ รับรู้มิติสัมพันธ์ของ สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (ต่อ)				(๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่กีดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่งให้สัมพันธ์กับวัตถุในการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีน ป่าย (๒๑) การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (๒๒) การบอกหรือแสดงเส้นทางโดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์ หรือการสร้างแผนที่ หรือแบบจำลองของสถานที่ต่าง ๆ ที่คุ้นเคย	

ค. การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๐ แก้ปัญหาต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน	๔.๑๐.๑ ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	๔.๑๐.๑ ระบุปัญหา และแก้ปัญหาโดย ลองผิดลองถูก	๔.๑๐.๑ ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือก วิธีการ และ	๓)มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อตนเองและ ผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงความคิดเห็นและรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๐ แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (ต่อ)			ลงมือแก้ปัญหา	กลุ่มเพื่อน ๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ (๒) การคาดเดาหรือการคาดคะเน สิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือกและวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบวางแผนและลงมือแก้ปัญหา	(๒) การแก้ไขความขัดแย้ง ธรรมชาติรอบตัว (๑) การดูแลธรรมชาติและ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (๒) สาธารณสมบัติและการดูแลรักษา สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) เรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ
๔.๑๑ ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	๔.๑๑.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ	๔.๑๑.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๔.๑๑.๑ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรม และทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ ๓)การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน (๒) การแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๓) การแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๔) การกำกับตนเอง (๕) การแก้ไขความขัดแย้ง
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๑ ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ (ต่อ)				(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ ๓)การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ (๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่างๆ (๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือกและวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบวางแผน และลงมือแก้ปัญหา	(๖) การยอมรับความเหมือนความแตกต่างทางวัฒนธรรม (๗) การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน (๒) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๓) การแก้ไขความขัดแย้ง ธรรมชาติรอบตัว (๑) การเลือกใช้สิ่งของ (๒) การสื่อสารต่างๆ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) ขยะ (๒) การแยกขยะ การลดการใช้ การแปรรูปและนำกลับมาใช้ใหม่

ง. การแสวงหาความรู้

เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๒ กระตือรือร้นในการเรียนรู้	๔.๑๒.๑ สนใจกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	๔.๑๒.๑ สนใจกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและโลกรอบตัว	๔.๑๒.๑ สนใจกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมและค้นหาคำตอบด้วยตนเองเกี่ยวกับธรรมชาติสถานที่สิ่งแวดล้อมเทคโนโลยีและโลกรอบตัว	1) การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๑) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ (๒) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง ๓) ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน ๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการทำตัดสินใจของตนเอง (๒) การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของตนเอง (๒) การรู้จักภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติ (๓) การยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง (๔) การเล่นและทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) เรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคล ต่างๆ (๒) รู้จักสถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา และแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๒ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ (ต่อ)				๑) มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม (๔) การแสดงความรักเพื่อน เมตตา สัตว์เลี้ยง ๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๑) การฟังเสียงต่างๆในสิ่งแวดล้อม ๓)การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่างๆ ๔)การแสวงหาความรู้ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวม	(๓) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือ แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ (๔) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติรอบตัว (๑) รู้จักชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช (๒) รู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอากาศ (๓) สนใจสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานใน ชีวิตประจำวัน (๔) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น (๕) การรู้เท่าทันเทคโนโลยี สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๓ ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ (ต่อ)				จากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ ๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ๖) วินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง	(๒) ดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก (๓) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาธรรมชาติสมบัติ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก (๑) ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

จ. จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๔ ทำงานศิลปะตาม จินตนาการและความคิด สร้างสรรค์	๔.๑๔.๑ สร้างผลงาน ศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง	๔.๑๔.๑ สร้างผลงาน ศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง โดยมีการ ดัดแปลงและแปลก ใหม่จากเดิมหรือมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	๔.๑๔.๑ สร้างผลงาน ศิลปะเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเอง โดยมีการ ดัดแปลงแปลกใหม่ จากเดิมและมี รายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกลงในสถานการณ์ต่างๆ (๕) การทำงานศิลปะ ๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตาม ความสามารถของตนเอง 4) การใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์ กัน (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการ สร้าง จากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษ วัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การ ฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ๑.การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ตามลำพัง หรือกับผู้อื่น (๒) มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง และมีความภาคภูมิใจในตนเอง (๓) การรับรู้อารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (๔) แสดงออกทางอารมณ์และ ความรู้สึกลงอย่างเหมาะสม ธรรมชาติรอบตัว (๑) รู้จักการวาดภาพ การใช้สีต่างๆ ใน การทำกิจกรรมศิลปะเกี่ยวกับลักษณะ ส่วนประกอบของสัตว์ พืช ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ ยานพาหนะ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๔ ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (ต่อ)				๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่างๆ (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย (๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	(๒) เรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ตัวอักษร การเขียนสื่อความหมายอย่างอิสระ (๓) รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูป และความสัมพันธ์
๔.๑๕ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๔.๑๕.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	๔.๑๕.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือ	๔.๑๕.๑ เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและ	๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่างๆ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี ๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่าง	เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การออกกำลังกาย (๒) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย (๓) การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น
องค์ประกอบ	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	สาระการเรียนรู้รายปี	

ความสามารถผู้เรียน	(๓ - ๔ ปี)	(๔ - ๕ ปี)	(๕ - ๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๕ แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ (ต่อ)		แปลกใหม่	แปลกใหม่	คล้องแคล้วประสานสัมพันธ์กัน (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุ อุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยนและการเตะ (๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง ๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว ดนตรี และ ศิลปะต่างๆ ๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (๑) การฟังเพลงการร้องเพลงและการ	(๔) การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม (๕) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๖) การกำกับตนเอง เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การปฏิบัติตามวัฒนธรรม ท้องถิ่นและความเป็นไทย ธรรมชาติรอบตัว (๑) การแสดงท่าทางเลียนแบบมนุษย์ สัตว์ (๒) การเคลื่อนไหวตามเสียง สภาพอากาศ และธรรมชาติที่อยู่รอบตัวเด็ก สิ่งต่างๆรอบตัว (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน (๒) การสื่อสารต่างๆที่ใช้ในชีวิตประจำวันและเรื่องราวต่างๆ ที่เด็ก

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	ชั้นอนุบาลปีที่ ๑ (๓ - ๔ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔ - ๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕ - ๖ ปี)	สาระการเรียนรู้รายปี	
				ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔.๑๕ แสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ (ต่อ)				แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง และดนตรี	สนใจ

๘. การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๔ – ๖ ปีเป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๘.๑ หลักการจัดประสบการณ์

๘.๑.๑ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม สมวัย สมดุล และต่อเนื่อง

๘.๑.๒ เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่

๘.๑.๓ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็กและกระบวนการเรียนรู้

๘.๑.๔ จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

๘.๑.๕ ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๘.๒ แนวทางการจัดประสบการณ์

๘.๒.๑ จัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๘.๒.๒ จัดให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๘.๒.๓ จัดแบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

๘.๒.๔ จัดให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิด โดยผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ๘.๒.๕ จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

๘.๒.๖ จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

๘.๒.๗ ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ความเป็นพลเมืองที่ดีและความเป็นไทยตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๘.๒.๘ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เผชิญในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้อาศัยการฝึกไว้

๘.๒.๙ ให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินความสามารถผู้เรียน

๘.๒.๑๐ จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถผู้เรียนและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๘.๓ การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการและความสามารถตามวัยทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๘.๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

อายุ ๔ - ๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒ - ๑๕ นาที

อายุ ๕ - ๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที

๒) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ใช้เวลาต่อเนื่องไม่เกินกว่า ๒๐ นาที

๓) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา

คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๔) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้ กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภททั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๘.๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชนที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๑) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเอง ในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส้อม และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๓) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สังคมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการ

ปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง

๔) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีแสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นโดยรวม ทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่ ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๕) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การคิดรวบยอด และการคิดเชิงเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้เด็กมีความสุขในการใช้ความรู้และทักษะพื้นฐานด้านการคิดคำนวณ การนับ จำนวน ตัวเลข รูปร่าง รูปทรง แบบรูป และมิติสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์สื่อความหมายในเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้คิดและได้ลงมือปฏิบัติจริง ใช้สื่อการสอนที่เป็นรูปธรรม ทำให้เด็กมีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

๖) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนอิสระ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นสำคัญ

๗) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นสร้างอย่างอิสระ

๙. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านหนองคู มีความสำคัญต่อเด็ก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้นการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็น ประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑.ความสะอาด ความปลอดภัย
- ๒.ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
- ๓.ความสะดวกในการทำกิจกรรม
- ๔.ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
- ๕.ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
- ๖.บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

๙.๑ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกรอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๙.๑.๑ พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและผู้สอน

- ๑) ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๒) ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๓) ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๔) ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๕) ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๙.๑.๒ พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๙.๑.๓ พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๑) ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง
- ๒) ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก
- ๓) ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
- ๔) ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๕) ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

๙.๒ การจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆบริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

๙.๒.๑ บริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

๑) สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน หวาย หญ้า พื้นสำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับ

ปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรงปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

๒) ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ได้ต้นไม้ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง **บริเวณธรรมชาติ** ปลุกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

๙.๓ สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆให้ครบทุกด้านสื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก **สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และ สัญลักษณ์** ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเสรี /การเล่นตามมุม

๑. มุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ

- เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา

- เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระຈก ขนาดเห็นเต็มตัวหัวี ้ลับแปรง ฯลฯ

- เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ

- โทรศัพท์ เตารีดจำลอง ที่รีดผ้าจำลอง

- ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอ

- เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หูฟัง

เสื้อคลุมหม้อ ฯลฯ

- อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- กล้องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อก

- ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่างๆกัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ภาพถ่ายต่างๆ
- จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรงขนาด

๓. มุมหนังสือ

- หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ
- ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่านเช่น เสื้อ พรม หมอน ฯลฯ
- สมุดเขียนหนังสือกลับบ้าน
- อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- วัสดุต่าง ๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

๕. มุมอาเซียน

- ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ
- เสื้อคลุม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน

- การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔. การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่าง ๆ ไม้nardแบ่ง ฯลฯ

๕. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็ก ปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็ก ๆ รูปทรงต่าง ๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็น รูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการ

๑๐. การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือกผูกตั้งให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ

เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- ☐ จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- ☐ จับคู่ภาพเงา
- ☐ จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- ☐ จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ☐ จับคู่ภาพส่วนเต็มกับส่วนย่อย
- ☐ จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- ☐ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ☐ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- ☐ จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- ☐ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- ☐ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ☐ จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- ☐ จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ☐ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ☐ ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ

- ☐ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- ☐ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- ☐ โดมิโนภาพเหมือน
- ☐ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- ☐ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- ☐ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลือตโต้)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า
๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิดีโอ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ
  ๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
  ๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ
- กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ริปปิ้น แอปเปิ้ล ห่วง
๒. หวาย ถูทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน
๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสถานภาพของสถานศึกษา
๔. มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม
๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย
๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช้สีสะท้อนแสง
๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน
๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้
๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ

การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือสถานศึกษาเอกชน ฯลฯ

๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด
๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
๓. สื่อนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้
๔. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้
๕. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
๖. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

๑.๑ เตรียมตัวผู้สอน

- ☐ ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
- ☐ เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- ☐ จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ☐ ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ☐ ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- ☐ สร้างความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ☐ ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- ☐ จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ☐ ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- ☐ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ๒.๑ สร้างความพร้อมและสร้างความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง
- ๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้
- ๒.๓ ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆกัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน

๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืน หันหลัง ให้เด็ก จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจ ของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้ เพื่อ นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. **วัสดุที่ใช้** ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน

๒. **ขนาด** ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหาย แตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอมหรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกปัดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ

๓. **รูปทรง** ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน

๔. **น้ำหนัก** ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัว เด็ก

๕. **สื่อหลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก** เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ

๖. **สี** หลีกเลี่ยงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อนั้นช่วยให้ เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด

๒. เด็กชอบสื่อนั้นเพียงใด

๓. สื่อนั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่

๔. สื่อนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การเก็บ รักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความ รับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดำเนินการดังนี้

๑. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกันจัดเก็บหรือจัด วางไว้ด้วยกัน

๒. วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง

๓. ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่ายและควรมีมือจับเพื่อให้ สะดวกในการขนย้าย

๔. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสีที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ ประเภทสื่อ เพื่อเด็กจะได้ เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาด ภาพโครงร่างหรือภาพประจูด หรือบัตรคำติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

๕. ตรวจสอบสื่อหลังจากที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่

๖. ซ่อมแซมสื่อชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพ ปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม กับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก
๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุนให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย
๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุงพร้อมสื่อที่ผลิต
๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการและเป็นของเล่น สนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านหนองคู ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๑. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดหามาเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- เจ้าหน้าที่ใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู ,
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลหนองคู
- พระสงฆ์
- พ่อค้า – แม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- ผู้ปกครอง
- ประชาชนชาวบ้าน
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย
- ครู
- ภารโรง
- ฯลฯ

๒. แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอก (inner world & outer world) ได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู
- ร้านค้าในหมู่บ้าน
- ร้านตัดผมชาย-หญิง
- สวนเกษตรแปลงใหญ่

๑๐. การประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี เป็นการประเมินพัฒนาการตามวัยและความสามารถ ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล ที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินความสามารถผู้เรียนควรยึดหลัก ดังนี้

๑. ประเมินอย่างเป็นระบบ การวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียน

อย่างเป็นระบบ ถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้สอนต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนแรก สิ่งสำคัญของขั้นตอนนี้คือ นำสาระการเรียนรู้ รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาไปออกแบบและจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ จากนั้นจึงกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีวิธีการประเมิน และ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ขั้นตอนต่อไปจึงจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้สอนจะต้องวางแผนและออกแบบว่าในแต่ละวัน แต่ละกิจกรรมจะสังเกตพฤติกรรมใด สังเกตเด็กคนใดบ้าง และ ขั้นตอนสุดท้ายคือ นำข้อมูลที่ได้ไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลต่อไป

๒. ประเมินเด็กครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม การประเมินเด็ก

อย่างมีประสิทธิภาพและ ได้ประสิทธิผลจะต้องประเมินความสามารถผู้เรียนครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม โดยคำนึง ถึงความสมดุลและครอบคลุม พัฒนาการและความสามารถของเด็ก ต้องไม่เน้นที่ด้านใดด้านหนึ่งจนละเลยด้านอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละด้านของความสามารถผู้เรียน ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา มีองค์ประกอบต่างๆ ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งเน้นพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

๓. ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี

เนื่องจากจุดหมาย ของการประเมินความสามารถผู้เรียนนั้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนา ความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคล ให้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้น การประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดปี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตน ของเด็กเป็นระยะ ๆ

ตลอดปีการศึกษา มีจำนวนครั้งในการสังเกตพฤติกรรมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ก่อนจะ
ให้ระดับคุณภาพความสามารถผู้เรียนและสรุปผลการประเมินความสามารถ ว่าเป็นไปตาม
ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

๔. ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

ไม่ควรใช้แบบทดสอบ เนื่องจากแนวคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ความสำคัญกับตัวเด็ก ทั้งการพัฒนาเด็ก
โดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา การเล่นและการเรียนรู้
ของเด็กภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ดังนั้น การประเมิน ความสามารถผู้เรียนตามสภาพ
จริงด้วยวิธีการสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็ก จึง
เป็นวิธีการประเมินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเด็กวัยนี้มากที่สุด ผู้สอนไม่ควรใช้ แบบทดสอบกระดาษและ
ดินสอเพื่อประเมินความสามารถของเด็ก เนื่องจากความสามารถของเด็ก แต่ละวัยครอบคลุมความพัฒนาการ
และสามารถหลายด้าน ทั้งทางด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและ
ความเป็นไทย และด้านสติปัญญา วิธีการประเมินที่เน้นเพียง การเขียนตอบอาจไม่สามารถสะท้อน
ความสามารถที่แท้จริงของเด็กในแต่ละช่วงวัยได้อย่างครบถ้วน

๕. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประเมิน
ความสามารถของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเติบโต พัฒนาการ และ
ความสามารถของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน การประเมินร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้ปกครองช่วยให้ สามารถ
ติดตามพัฒนาการและความสามารถของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง สามารถระบุมุมมอง ปัญหาเด็ก และปรับ
แนวทางการพัฒนาการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กและ พฤติกรรมเด็ก
ได้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก ช่วยเสริมสร้าง
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครอบครัวและสถานศึกษา ทำให้เกิดการสนับสนุนที่สอดคล้องกัน ส่งผลให้เด็กมี
พัฒนาการที่สมวัยและเติบโตอย่างมีคุณภาพ

๖. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก
ผู้สอนต้องนำข้อมูล ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนตามความสามารถผู้เรียนที่จบ
ชั้นปีที่รวบรวมได้จากการ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์และการ
ปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน ไปเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพในแต่ละด้านความสามารถผู้เรียน
 อีกทั้ง ต้องจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ในระดับห้องเรียนว่า เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการและ
ความสามารถใดบ้างเป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริม และนำไปใช้ในการพัฒนาเด็กเป็น
รายบุคคล และใช้เป็นข้อมูลสื่อสารกับผู้ปกครองในการเสริมศักยภาพเด็ก เป็นรายบุคคลต่อไป

๑๑. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านหนองคู นำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี สู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

มีบทบาทที่สำคัญในการวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑) ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี และกำหนดวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้องกับ เป้าหมายและบริบทของสถานศึกษา

๒) เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถด้านคุณภาพเด็กในแต่ละช่วงอายุที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปีตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓- ๖ ปี ตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา และนำเสนอหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓) คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก ได้แก่ ผู้สอน พี่เลี้ยง โดยคำนึงถึงความสามารถ ที่เหมาะสมของคุณสมบัติบุคลากรที่ปฏิบัติงานกับเด็กปฐมวัย เช่น - มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา/การศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย - มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค - มีบุคลิกภาพดีของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย - พุดจาชัดเจน สุภาพเรียบร้อย และเป็นแบบอย่างได้ - มีความเป็นระเบียบสะอาด และรู้จักประหยัด

- มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก

- มีความเข้าใจธรรมชาติและความรู้สึกของเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆของ เด็ก และตัดสินใจปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผลด้วยความเป็นธรรม

- มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี

๔) ส่งเสริมและจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง เสมอภาค และปฏิบัติตามระเบียบเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๕) ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กได้พัฒนาตนเองทางวิชาชีพให้มีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๖) สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๓) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตรอย่างเป็นระบบและมี การ
ประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้อง

๔) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยีวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ สะอาด
ปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และส่งเสริมความสามารถเด็กที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กใน แต่ละ
ช่วงวัย

๕) นิเทศภายใน กำกับติดตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอน ในการนำ หลักสูตร
สถานศึกษามาสู่การปฏิบัติในห้องเรียนที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างเป็น ระบบและ
ต่อเนื่อง โดยนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑๐) กำกับติดตามให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและ
พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก และบริบทสังคม

๑๑) กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของ
สถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพ
เด็ก ปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

๒. ผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาความสามารถของเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี เพื่อส่งเสริมคุณภาพเด็กให้มีความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ
และ สังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุดของ
กระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนของแต่ละช่วงวัย ที่
สอดคล้องกับพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพ ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
พัฒนาและนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อให้
กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้สอนจึงควรมีบทบาทหน้าที่
ดังนี้

๑) บทบาทในฐานะคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ

- ทำหน้าที่ร่วมวางแผน จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานจัด ประสบการณ์ การจัด
ประสบการณ์และการประเมินความสามารถผู้เรียน

- จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ออกแบบการจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมที่
ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้พัฒนาทักษะและคุณลักษณะสำคัญแล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน โดยเปิดโอกาสให้เด็กเล่น ทำงาน และเรียนรู้ร่วมกันทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อพัฒนาเด็ก
ให้มีพฤติกรรมและความสามารถทั้งในด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์จิตใจและสังคม ด้านความเป็น
พลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ตามเป้าหมายที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด - ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยตามความ
ต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับ
เด็กอายุ ๓ - ๖ ปี

๒) บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

- จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดออกแบบกิจกรรมด้วยตัว เด็กเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด เพื่อพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการเรียนรู้และแสวงหาคำตอบ จาก ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

- จัดประสบการณ์กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ ค้นคว้าหาคำตอบด้วย ตนเอง ด้วย วิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง

- จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กปฏิบัติผ่านการเล่นได้ ตาม ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน

- สอดแทรกการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัด ประสบการณ์ กิจกรรมประจำวันและกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

- จัดกิจกรรมการเล่น ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ตลอดจนมี ปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่นและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ

- ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับเด็ก โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมผู้ปกครอง ชุมชน และ ภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น ในการจัดประสบการณ์แก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ

- จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนที่เป็นความสามารถของเด็กแต่ละช่วงวัยที่กำหนดใน หลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็ม ศักยภาพและ การจัดประสบการณ์ของตนให้มีประสิทธิภาพ

๓) บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก ผู้สอนควรมีบทบาทสำคัญในการดูแลเด็ก สังเกตและร่วมส่งเสริมพัฒนา พฤติกรรมและ ความสามารถให้เกิดผลลัพธ์คุณภาพเด็กด้านด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์จิตใจและสังคม ด้าน ความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กทุกด้านตามวัย ดังนี้

- จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลให้มีพฤติกรรมและความสามารถ ทุกด้านเต็ม ศักยภาพ

- จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

- จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความเป็นไทยและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีความ ภูมิใจในตนเอง กล้าคิดและกล้าแสดงออก

- จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี สามารถทำหน้าที่ตามบทบาท ที่ได้รับ มีวินัย และมีความรับผิดชอบ

- ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับบ้านและชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กให้มี พฤติกรรม และความสามารถทุกด้านเต็มตามศักยภาพตามช่วงวัย

๔) บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

- นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถ เด็กให้ เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

- ใช้เทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้และ พัฒนาความสามารถผู้เรียนให้แก่เด็ก
- จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กเป็นรายบุคคล รวมถึงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การ จัดประสบการณ์และสื่อการเรียนรู้
- พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ มีวิสัยทัศน์และทันสมัย ทัน เหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๓. พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

ผู้สอนระดับปฐมวัยและพ่อแม่หรือผู้ปกครองควรสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อสร้างความเข้าใจและ ร่วมมือ กันในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาให้การศึกษาแก่เด็ก พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ๑) มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น เพื่อนำไปกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของ หลักสูตร สถานศึกษา
- ๒) ร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ความสามารถ ผู้เรียนตามศักยภาพ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว เพื่อให้การเรียนรู้ ของเด็กมี ความต่อเนื่อง มีความหมายต่อเด็ก และร่วมพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- ๓) เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๔) สนับสนุนทรัพยากรและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไป ตาม เป้าหมายของหลักสูตรตามความเหมาะสมกับบริบท
- ๕) อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาการต่างๆ ของเด็ก
- ๖) ปกป้องและแก้ไขปัญหาวินัยที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมความสามารถผู้เรียน ตามวัย ของเด็ก โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๗) เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรม นำไปสู่การ พัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้
- ๘) มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถผู้เรียนของเด็ก และการประเมินการจัดการศึกษาปฐมวัยของ สถานศึกษา

๔. ชุมชน/ท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่น

มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการประสานความร่วมมือเพื่อร่วมกัน พัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

- ๑) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา ในบทบาท ของ คณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรมผู้ปกครอง
- ๒) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา

๓) เป็นเครือข่ายของชุมชนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และสนับสนุนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้เด็กได้เรียนรู้ มีประสบการณ์จากสถานการณ์ในชีวิตจริงตามบริบทท้องถิ่น

๔) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถผู้เรียนของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของ ท้องถิ่น และของชาติ

๕) ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของ ชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๖) มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา โดยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย

การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีความสำคัญมากในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพราะเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้สอนให้สามารถนำหลักสูตรสถานศึกษา ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการออกแบบพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถของเด็กตามจุดหมายของหลักสูตร การ จัดสภาพแวดล้อมและทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดหาและพัฒนา สื่อ เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินคุณภาพเด็ก โดยมีกรอบความสามารถผู้เรียนของ หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพเด็ก สถานศึกษาจึงควรกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรปฐมวัย ดังนี้

๑) สำรวจและประเมินความต้องการในการพัฒนาตนเองของผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย และ นำข้อมูลมาจัดทำแผนการพัฒนาตนเองทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว

๒) พัฒนาบุคลากรปฐมวัยในด้านการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการจัดประสบการณ์ เทคนิค วิธีการ นวัตกรรม การจัดประสบการณ์เทคนิคการควบคุมชั้นเรียน และด้านอื่นๆ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากร ควรใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน การจัด กิจกรรม PLC และ SLC เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีมุมความรู้โดยการจัดหาเอกสารด้านหลักสูตร แนวทางการจัดประสบการณ์ ตลอดจนองค์ความรู้ด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้ครูปฐมวัยศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๔) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฐมวัยและครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมปรึกษาและวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครูทั้ง ๒ ระดับการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่และภารกิจของตนในการนำหลักสูตรไปสู่ปฏิบัติที่ส่งผลดีต่อการทำงานร่วมกันในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับการศึกษาปฐมวัยที่เป็นการเชื่อมต่อในการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้เป็นอย่างดี

การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องจัดหางบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมและความสามารถผู้เรียน ของเด็กปฐมวัยประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดหาและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ โครงการ การทัศนศึกษา นอกสถานที่ การพัฒนาบุคลากร การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการระดับปฐมวัย และการนิเทศ กำกับ ติดตาม

๒) จัดหา จัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์เพื่อจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน จัดซื้อจัดหาของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามมุมประสบการณ์ต่างๆ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนรู้ การพัฒนาสนามเด็กเล่นและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการจัดเตรียมของใช้ส่วนตัวให้แก่เด็กตามความจำเป็น เพื่อการดูแลอนามัยส่วนบุคคลและการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของเด็กได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

๓) สนับสนุนงบประมาณและกำกับติดตามการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้เป็นไปตามหลักการพัฒนาเด็กทุกช่วงวัย ระดมทรัพยากรในการจัดหา ครูที่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ด้านการศึกษาระดับปฐมวัย พี่เลี้ยงเด็ก ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้

การนิเทศ ติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ

การนิเทศ กำกับ ติดตามการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการสำคัญในการควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การตรวจเยี่ยม การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การสอนแนะ (Coaching) การตรวจแผนการจัด ประสบการณ์ ทั้งนี้ควรดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและเป็นกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันและนำมาปรับปรุงพัฒนา โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ประชุมผู้บริหารและครูปฐมวัย เพื่อร่วมกันกำหนดความต้องการและช่วงเวลาในการจัดทำปฏิทินการนิเทศหรือแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามที่เหมาะสม ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๒) สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพฤติกรรมและความสามารถเด็ก โดยการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๓) ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามแผนการนิเทศและนำผลการนิเทศมาวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาบุคลากรปฐมวัยตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง

๔) นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและสารสนเทศที่เป็น ประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพของหลักสูตร การปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร การบริหาร หลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งแนวทางการประเมินหลักสูตร สถานศึกษา ประกอบด้วย

๑. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้

เป็นการประเมินกระบวนการ ร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ควรดำเนินการดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตร ที่ผ่านมามีผลสำเร็จอะไรบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจาก แหล่งต่าง ๆ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา การประเมินพัฒนาการ นโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผลการสอบถามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๒) การตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง เหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน องค์กร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุง และแก้ไขเอกสารหลักสูตรให้มีความเหมาะสม และมีคุณภาพตามจุดเน้นของสถานศึกษา

๓) การประเมินความพร้อมก่อนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ เป็นการประเมินความพร้อม และ ความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ด้านผู้สอนหรือผู้ดูแลเด็ก บุคลากรมีจำนวนพอเพียงหรือไม่ มีคุณลักษณะพร้อมที่จะจัดประสบการณ์อย่างน้อยเพียงใด ด้านเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีความพร้อมและพอเพียงต่อการจัดประสบการณ์หรือไม่ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์มีพอเพียงหรือไม่ เพื่อการจัดการพัฒนาหรือการจัดซื้อจัดหา ให้ทันต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเมินโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบรายการ หรือการสอบถาม

๒. การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

เป็นการประเมินกระบวนการใช้ หลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร เพื่อ ศึกษาความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่ กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ประเด็นการประเมิน ได้แก่ วางแผนการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมและบุคลากร การนิเทศ การฝึกอบรมและพัฒนาครูและ บุคลากรเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร ประเด็นการประเมิน เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรม

และพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การเลือกและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ การประเมินความสามารถผู้เรียน ความรู้ ความสามารถของครูและ บุคลากร และประเด็นประเมินเกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ห้องเรียน การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ระหว่างการอาจใช้วิธีการนิเทศ ติดตาม การสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกต

๓. การประเมินหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบหลังจาก ดำเนินการใช้หลักสูตรครบวงจรแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร สถานศึกษา และสรุปผลภาพรวมของหลักสูตรที่จัดทำว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่ บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาส่วนใดบ้าง ปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไร ในการบรรลุผล ตามเป้าหมายความสามารถผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ได้แก่ ด้านสุขภาวะทาง กาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ประเด็นการ ประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ หน่วยการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สื่อ เทคโนโลยี และ แหล่งการเรียนรู้การประเมินความสามาถ ผู้เรียน การบริหารจัดการหลักสูตร และการสร้างรอยเชื่อมต่อกับระดับการศึกษาขั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประเมิน โดยใช้วิธีการตรวจสอบรายการ การศึกษาเอกสาร การสอบถาม หรือการสนทนากลุ่ม

๑๒. การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การสร้างรอยเชื่อมต่อยังระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อยังระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมต่อ การศึกษาและจัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนและร่วมกันสร้างความเข้าใจ รอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็ก ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าจะเด็กจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการช่วยเหลือเด็ก ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้

2. ผู้สอนระดับปฐมวัย ต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ รวมทั้ง ช่วยเหลือเด็ก

ในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ พัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะทำให้ผู้สอน ระดับประถมศึกษา สามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป ทั้งนี้ควรจัด ให้เด็ก ได้มีโอกาสทำความรู้ จักกับผู้สอน ตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

3. ผู้สอนระดับประถมศึกษา ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดี ต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่๑ ให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย โดยจัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียง กับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมเกมการศึกษา จัดกิจกรรมที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมชั้นเรียนปฐมวัย และประถมศึกษา สอดแทรกกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง และทำงานศิลปะ เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและจัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมการศึกษา ของบุตรหลาน และเพื่อช่วยบุตรหลานของตนเองในการศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่๑ ควรศึกษา และทำความเข้าใจ หลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัว บุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลานปรับตัวได้ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไป

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน วางแผน และดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศการศึกษา และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้องโดยมีการดำเนินการ อย่างเป็นระบบ มีเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลให้มีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประมัยภูมิ เขต ๒

ที่ ๑๘๗ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนบ้านหนองคู

*****

เพื่อให้การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๗ ที่กำหนดให้ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตร เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การ ดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของปัญหาในชุมชน และ สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ และสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงาน วิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองคู ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. นายดวงดี ภำรา	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นายประสิทธิ์ พาจันทร์	ประธานกรรมการสถานศึกษา	ที่ปรึกษา
๓. นางสาวกัลยาดา เห่งบุญมา	ครูวิชาการ	กรรมการ
๔. นางสาวฐิติพร ชุราชี	ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒	กรรมการ
๕. นางสาวอัญธิรา โพธิเมธา	ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓	กรรมการ
๖. นางสาวพจมาลย์ พงษ์กล้า	ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	กรรมการ
๗. นายชาญยุทธ ดอกแก้ว	ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	กรรมการ
๘. นางเจษฎาพร มั่นสติ	ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินการ มีหน้าที่และดำเนินการจัดการตามขั้นตอนที่กำหนด ดังนี้

๑. วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับสถานศึกษาและแนวทางการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้สอดคล้อง และเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตร

๔. ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ และชุมชน เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

๕. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องและนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่าง ๆ มาพิจารณาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๖. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

๗. ติดตามผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับชั้น และช่วงชั้น ระดับวิชา กลุ่มวิชา ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

๘. ตรวจสอบทบทวน ประเมินมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา แล้วใช้ผลการประเมิน เพื่อวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรปีการศึกษาต่อไป

๙. รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา โดยเน้นผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับเหนือสถานศึกษา สาธารณชน และผู้เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อย ภาคเรียนละ ๒ ครั้ง การดำเนินการประชุมคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามระเบียบและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีคณะกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการที่มีอยู่

ขอให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายสุตสาคร เรืองวิเศษ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒

ประกาศโรงเรียนบ้านหนองคู

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี โรงเรียนบ้านหนองคู
ตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็ก อายุ ๓-๖ ปี

กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่ง ที่ สพฐ. ๑๒๒๓ /๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องพัฒนาเด็ก ๓- ๖ ปี ให้มีพัฒนาการด้าน ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิต ให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ และโดยอาศัยอำนาจความใน มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้หลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๖๘ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดนำหลักสูตรไปใช้โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็ก และสภาพท้องถิ่น

โรงเรียนบ้านหนองคู จึงดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี สำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ โดยพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับเด็ก สภาพท้องถิ่น ความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับสภาพแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตเพื่อนำไปใช้จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ให้เด็กได้รับการพัฒนาให้บรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมายและมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี โรงเรียนบ้านหนองคู ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านหนองคู เมื่อวันที่ ๑๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี โรงเรียนบ้านหนองคู เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายประสิทธิ์ พาจันทร์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนบ้านหนองคู

(นายดวงดี ภารา)
ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองคู

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดชัยภูมิ

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็กในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ครูปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	☐ ผู้แทนชุมชน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจนครบถ้วน			
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี			
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย			
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา			
๒	วิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมาย ๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต			
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด			
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ			
๓	จุดหมาย ๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘			
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร			
๔	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย ๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยได้สอดคล้องและครบถ้วน			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน			
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรมแต่ละวันไม่น้อย กว่า ๕ ชั่วโมง			
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวันเหมาะสม กับความสามารถตามวัยและความสนใจของเด็ก			
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถผู้เรียน แต่ละช่วงวัย			
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น			
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ ปัจจุบัน ความสนใจเด็กและช่วงเวลาในการจัดหน่วยการจัด ประสบการณ์			
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการบูรณาการ ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติที่สอดคล้องกับความสามารถ ทุกด้านตามช่วงวัย			
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุที่เหมาะสม กับวัยและความสนใจของเด็ก			
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็กแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้			
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็กมี ปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลาย			
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมี ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์			
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริม การพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย มีความเป็นไทยและเป็นพลเมืองที่ดี			
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก			
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสม และเพียงพอกับเด็ก			
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน และนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก			
๙	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุม ตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ตามช่วงอายุ			
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง			
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน อย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ			
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการ วางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน - ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้าง ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอน ปฐมวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ในการสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับ			
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทาง การทำงานพัฒนาคุณภาพได้ร่วมกัน			
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้าง รอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม ในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกันด้วยวิธีการหลากหลาย			
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัย รายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาได้ร่วมกัน			

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านหนองคู อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็กในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ครูปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	☐ ผู้แทนชุมชน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ ๓ ดี หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม

ระดับคุณภาพ ๒ พอใช้ หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้แต่บางประเด็นควรปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ๑ ปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถนำไปใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ ต้องปรับปรุงแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจนครบถ้วน				
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี				
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย				
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา				
๒	วิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมาย ๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต				
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด				
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ				
๓	จุดหมาย ๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘				
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติตาม จุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร				
๔	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย ๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนดในหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัยได้สอดคล้องและครบถ้วน				
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน				
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรมแต่ละวันไม่ น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง				
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัยและความสนใจของเด็ก				
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถผู้เรียน แต่ละช่วงวัย				
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น				
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ ปัจจุบัน ความสนใจเด็กและช่วงเวลาในการจัดหน่วยการ จัดประสบการณ์				
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการเรียนรู้ การผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติที่สอดคล้องกับ ความสามารถทุกด้านตามช่วงวัย				
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับปรัชญา วิถีทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุที่ เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็กแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้				
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย				
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร				
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์				
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัยมีความเป็นไทยและเป็นพลเมืองที่ดี				
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก				
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสมและเพียงพอกับเด็ก				
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก				
๙	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุมตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีตามช่วงอายุ				
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากรและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง				
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการวางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน - ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง				
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้างความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอนปฐมวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับ				
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษามีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทางการทำงานพัฒนาคุณภาพได้ร่วมกัน				
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้างรอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกันด้วยวิธีการหลากหลาย				
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยรายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาได้ร่วมกัน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

โรงเรียนบ้านหนองคู
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ